СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 23 БЕРЕЗНЯ 2001 ЧИСЛО 12 VOL. CVIII FRIDAY, MARCH 23, 2001 No. 12

Відбулась зустріч Президента України Л. Кучми і Президента Польщі А. Кваснєвського

КИЇВ. – 15 березня відбулась робоча зустріч Президента України Л. Кучми з Президентом Республіки Польща А. Кваснєвським у місті Казімєжі Дольному. Такі робочі зустрічі є складовою частиною постійного діялогу України з Польщею як зі стратегічним партнером.

Головним питанням зустрічі був розвиток двосторонніх взаємин, обмін інформацією про розвиток подій у країнах, справи европейської інтеґрації. Обговорювались міжнародні питання, що особливо важливо під час головування України в Раді Безпеки ООН у березні. Глави двох держав обговорили питання про відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку в Польщі, проблеми поліпшення авіясполучення між країнами. Л. Кучма порушив питання допомоги сім'ї українського громадянина Сергія Кудрі, застреленого 28 січня польським поліцейським при затриманні автомобіля. А. Кваснєвський пообіцяв докласти зусиль для позитивного вирішення цього питання, а також висловив занепокоєння ситуацією з Личаківським кладовищем у Львові.

Президент України і опозиція готові до переговорів

Л. Кучма на прес-конференції 15 березня в Казімєжі Дольному після переговорів з Президентом Польщі А. Кваснєвським заявив, що він готовий вести діялог з будь-якою опозицією, яка „стоїть на засадах української держави, яка не вимагає зміни стратегічного курсу, діє в правовому полі України й дотримується законів і Конституції". Водночас Л.Кучма сказав, що, на його думку, в Україні є впливова комуністична опозиція, яка має постійний електорат, і він змушений зважати на цю опозицію. „Було б помилкою, якби він сказав, що в Україні немає опозиції. Інше питання - кого можна вважати цією опозицією, а кого ні, оскільки досі в державі немає закону про політичні партії й про опозицію", - наголосив Л. Кучма. На його думку, в Україні „є опозиція до Президента". Це опозиція тих сил, вважає Л. Кучма, які програли на виборах і хочуть взяти реванш, не чекаючи нових президентських і парляментських виборів. Л. Кучма підкреслив, що розуміє, чого хочуть комуністи, однак він не знає, „як розцінювати, коли об'єднуються крайні ліві й крайні праві".

16 березня про готовність до переговорів з владою заявила й опозиція. На прес-конференції співкоординатор акції „Україна без Кучми" Юрій Луценко зауважив, що „представники опозиції з самого початку заявляли про готовність вести діялог з владою за столом переговорів, а не шляхом вуличних акцій, але влада досі не виявила такого бажання". Серед питань переговорів Ю. Луценко виділив зміну системи влади, тобто перерозподіл повноважень Президента між Кабінетом Міністрів і Верховною Радою.

Народний депутат член Форуму національного порятунку Володимир Філенко повідомив, що опозиція готова взяти на себе частину відповідальности за події 9 березня. Водночас опозиція плянує провести наступні акції протесту 24 і 30 березня та 10 квітня, у день звіту уряду у Верховній Раді.

УНІАН

Прем'єра фільму про Романа Шухевича у США

З великою зацікавленістю зустріли українці в Америці новий художній фільм „Нескорений". Розповідь про прем'єру фільму в Нью-Йорку читайте на стор. 18. На світлині: кадр з фільму.

На Закарпаття надходить допомога

КИЇВ. – На 17 березня кількість жертв на Закарпатті внаслідок паводі становить 8 осіб. Залишаються підтопленими 28 населених пунктів, зруйновано 1.7 тис. будинків. Рівень води на ріці Тисі біля міста Чоп становить 969 см. Спостерігається поступовий спад рівнів води у всіх річках. Основні роботи щодо захисту населення проводяться у Берегівському районі, де внаслідок прориву греблі на річці Тисі на угорській стороні залишаються підтопленими окремі населені пункти. Немає сполучення з с. Лопухове Тячівського району. Припинено рух залізничного транспорту на 5 ділянках. До области надійшла міжнародна гуманітарна допомога з Австрії, Бельгії, Італії, Німеччини, Голяндії, Норвегії, Росії, Румунії, Словаччини, Угорщини, Франції, Швайцарії, Чехії та Узбекистану.

* * *

Папа Іван Павло II в листі на адресу Президента України Леоніда Кучми 19 березня висловив співчуття з приводу стихійного лиха у Закарпатті, яке призвело до загибелі людей. У листі, між іншим зазначено: „Отримавши сумну звістку про сильну зливу в багатьох районах західньої України, зокрема в Закарпатті, висловлюю щире співчуття з приводу цього тяжкого стихійного лиха, що сповнило мою душу болем і турботою. Запевняючи про палкі молитви за померлих, гаряче схвалюю всіх тих, хто в різний спосіб відзначився у рятувальних операціях".

* * *

Агентство США з міжнародного розвитку надасть гуманітарну допомогу на суму 25 тис. дол. для допомоги потерпілим від повені у Закарпатті. У район лиха буде надіслано, зокрема, 100 тис. добових харчових пайків, 900 ліжок, 370 спальних мішків, водонепроникну тканину, одяг, взуття, 4 надувних моторних човни, ковдри, подушки, матраци. 16 березня директор місії Аґентства США з міжнародного розвитку у Києві Крістофер Краулі підписав документи про надання відповідного ґранту організації "Каунтерпарт Інтернешенал", яка опікується питаннями гуманітарної допомоги у надзвичайних ситуаціях і розподілятиме допомоги у співпраці з місцевими та реґіональними органами влади і неурядовими гуманітарними організаціями.

* * *

СУМИ. – Розпорядження про надання допомоги Закарпатській області у ліквідації наслідків повені підписав 13 березня виконуючий обов'язки голови Сумської обласної адміністрації Олександр Верещага. Звідси відправлено, зокрема, 12 тис. мішків з піском. Перевезення вантажу до Закарпаття організовує управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Сумської адміністрації. Кошти для доставки вантажу виділить фінансове управління за рахунок фонду непередбачених видатків обласного бюджету Сумщини.

* * *

КИЇВ. – Соціял-демократична партія України (об'єднана) відправила 13 березня у райони екологічної катастрофи на Закарпатті вагон цу-

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Прикарпаття також постраждало від повені

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Шкоди від цьогорічної повені на Прикарпатті становили майже 14 мільйонів гривень, повідомили в обласній державній адміністрації. Стихією зруйновано і пошкоджено 12 мостів на автодорогах. Значних втрат зазнало і лісове господарство: зруйновано 24 лісові мости, розмито майже сорок кілометрів доріг. Травмованих і загиблих людей в Івано-Франківській області не зареєстровано.

Звільнення Ю. Кравченка – покищо тільки чутка

ЛОНДОН. – В суботу, 17 березня, офіційне російське пресове агентство ІТАР-ТАСС першим подало вістку про звільнення від обов'язків міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка. У понеділок, 19 березня ІТАР-ТАСС повідомив, що депутат Верховної Ради Юрій Кармазин, голова парляментського Комітету боротьби з організованою злочинністю та корупцією, підтвердив резигнацію міністра внутрішніх справ України, пов'язуючи це зі справою зникнення журналіста Г. Ґонґадзе та запальними демонстраціями в Києві 9 березня проти Президента України Леоніда Кучми. В інтерв'ю з журналістами Ю. Кармазин заявив: „Я стверджую це на 100 відсотків". Адміністрація Президента не підтвердила ані не заперечила цих вісток. Перебуваючи на відпочинку в Криму, Президент Л. Кучма у середу, 21 березня, рішуче заперечив вістки про звільнення Ю. Кравченка та Володимира Литвина, голови Адміністрації Президента, і назвав їх виключно безпідставними поголосками - плітками.

Уряд взяв під контролю будівництво нафтотранспортного коридору

КИЇВ. – Уряд взяв під особисту контролю питання будівництва української дільниці Евро-азіятського нафтотранспортного коридору. Про це повідомив 13 березня прем'єр-міністер Віктор Ющенко. За його словами, здійснення цього проєкту дозволить забезпечити сирою нафтою українські переробні заводи в межах потреби національних споживачів нафтопродуктів. Перший етап реалізації проєкту з будівництва української дільниці нафтопроводу „Одеса – Броди" забезпечить поставки в Україну близько 12 тонн сирої нафти, а після реалізації другого етапу цього проєкту - введення відповідних компресорних станцій - збільшить обсяги поставок і транзиту нафти до 40 млн. тонн. Важливою частою здійснення проєкту „Одеса – Броди" є будівництво нафтового терміналу в районі порту „Південний". Будівництво української дільниці Евро-азіятського нафтотранспортного коридору може завершитись всередині літа, вважає Віктор Ющенко.

Верховна Рада розглянула законопроєкт про зміни у статусі учасника війни

КИЇВ. – Верховна Рада України розглянула 13 березня у першому читанні проєкт закону про зміни статусу ветеранів війни і гарантії їх соціяльного захисту. У законопроєкті передбачені зміни, згідно з якими до учасників війни належать особи, переселені на територію України з територій інших країн після 1945 року. Статус учасника війни особам, які народилися до 31 грудня 1932 р. включно, пропонується надавати усім, крім тих, що „скомпромітували себе співробітництвом з фашистами чи іншими діями на користь окупантів". Статус учасника війни таким особам може бути встановлено за поданням відповідних комісій у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Міліція звільнила усіх студентів, затриманих після масової акції у Києві.

КИЇВ. – Як повідомили в четвер у Головному управлінні Міністерства внутрішніх справ у Києві, 11 студентів були звільнені в середу ввечері, оскільки "закінчився термін їх адміністративного затримання". Того ж дня Київський міський суд ухвалив рішення про звільнення ще 7 осіб. Серед них - кореспондент львівської газети "Поступ" Дмитро Шурхало. Як повідомлялося раніше, під час масової акції 9 березня у Києві, організованої в рамках акції "Україна без Кучми", міліція затримала 217 осіб.

Буде створено музей летунства

КИЇВ. – У зв'язку з відзначенням у ц.р. 100-річчя авіяції у Києві буде створено Державний музей авіяції, повідомила 13 березня прес-служба Кабінету Міністрів. Базою для нього стане зібрання музею Національного авіяційного університету. Новий музей стане центром спеціялізованих виставок, авіяційних салонів та інших масових заходів. Розпорядженням уряду визначено перелік типів літаків і вертольотів, які будуть передані музею від міністерств оборони, транспорту та інших відомств. Зокрема, це Ан-3, Іл-14, МіГ-21, Су-15, Як-11 та інші літаки.

Росія не запитала згоди

КИЇВ. – Український уряд розпочав службове розслідування за фактом проведення військових навчань підрозділу Чорноморського флоту РФ на території Криму, що не було узгоджено з українською владою. Про це повідомив прем'єр-міністер В. Ющенко 16 березня на засіданні Всеукраїнського прес-клюбу Асоціяції засобів масової інформації. 14 березня міністер закордонних справ України А. Зленко, перебуваючи у Севастополі, повідомив, що МЗС направило ноту Росії у зв'язку із проведенням у Кримських горах цих навчань.

Запровадження США санкцій з приводу компакт-дисків може бути призупинене

КИЇВ. – Процес запровадження санкцій проти України Сполученими Штатами Америки може бути призупинений, якщо Україна зможе змінити ситуацію з піратством компакт-дисків, заявив 16 березня посол США в Україні Карлос Паскуаль. Він нагадав, що у червні минулого року президенти України і США затвердили плян боротьби з копіюванням піратських компакт-дисків, але США мають докази виготовлення піратським способом в Україні майже 150 нових назв компакт-дисків. За словами посла, уряд США надав українській стороні докази фактів піратства, але досі не розпочато жодної кримінальної справи. 13 березня Роберт Золлік,Торговельний представник США у Вашінгтоні, попередив про це Україну, заявляючи крім того, що „неспроможність України охоронити інтелектуальну власність може пошкодити намаганням вступити до Світової організації торгівлі та старанням притягнути до України торгівлю та інвестиції".

За повідомленнями інформаційних аґентств

Грузинсько-абхазька зустріч з ініціятиви України

ЯЛТА. – 15-16 березня відбулася грузино-абхазька зустріч із врегулювання грузинсько-абхазького конфлікту в рамках Женевського мирного процесу під егідою ООН і в присутності послів країн - членів Групи друзів Генерального секретаря ООН. Президент України Л. Кучма, приймаючи в Криму учасників третьої ялтинської зустрічі грузинської і абхазької сторін щодо вироблення заходів довіри – державного міністра Грузії Г. Арсенішвілі і прем'єр-міністра Абхазії В. Сугби, сказав, що діялог, який розпочався між Абхазією і Грузією з врегулювання грузино-абхазького конфлікту, не повинен припинятися. Україна зробить усе, щоб цей діялог тривав, у тому числі й у ході засідання Ради Безпеки ООН в Нью-Йорку 21 березня, на якому розглядатиметься це питання.

Головним підсумком зустрічі з урегулювання конфлікту стало підписання Ялтинської заяви і прийняття вперше за історію грузинсько-абхазького конфлікту. Конфлікт почався в липні 1992 року, коли Абхазія проголосила свою незалежність від Грузії. Зараз в Грузії мешкає понад 300 тисяч біженців, які залишили територію бойових дій. Україна як посередник у переговорах виконала головну місію: надала добрі послуги для організації зустрічі". Грузинська і абхазька сторони підтвердили взяті на себе зобов'язання про незастосування сили один проти одного при розв'язанні будь-яких спірних питань в досягненні повномаштабного політичного врегулювання конфлікту.

Згідно із підписаною програмою, сторони призначають своїх представників, які на чергових засіданнях Координаційної ради інформуватимуть її членів про хід реалізації заходів довір'я. Чергове засідання Координаційної ради має відбутися у другій половині квітня ц. р.

Президент України Л.Кучма вважає важливим саме той факт, що зустріч відбулася за ініціятивою і на території України. Державний міністр Грузії Г. Арсенішвілі зауважив на прес-конференції, що "був би вдячний Україні, якби вона надала свій миротворчий контингент", проте представник Генерального секретаря ООН в Грузії Дітер Боден заявив, що «заявок на введення миротворчого контингенту з країн СНД до зони грузино-абхазького конфлікту не надходило». В зоні конфлікту перебувають 105 військових спостерігачів від ООН. Миротворчі сили СНД, які зараз перебувають у зоні, представлені Російською Федерацією.

США допоможуть українським ЗМІ

КИЇВ. – Посол США в Україні Карлос Паскуаль (праворуч) і Посол США в Европейському Союзі Ричард Морнінґстар (ліворуч) на пресовій конференції 16 березня оголосили про створення нового фонду розвитку українських ЗМІ та виділення 750 тис. дол. на розвиток засобів масової інформації в Україні. Кошти фонду будуть спрямовані на підтримку розвитку вільної і незалежної преси в Україні і на підтримку українських журналістських організацій та інших недержавних груп. Він повідомив, що кошти фонду надаватимуться для поліпшення законодавчих, адміністративних і податкових умов, в яких працюють ЗМІ, розширення використання Інтернету як джерела новин та інформації, що, зокрема, актуально для реґіональних ЗМІ, які мають обмежений доступ до інформації з центру, поліпшення професійних якостей журналістів. Фонд розпочинає свою діяльність тепер і розрахований на два роки.

Україні – коаліційний уряд?

ВАШІНҐТОН. – Минулого тижня в американській столиці побувала українська урядова делеґація із кільканадцяти осіб. Водночас з окремою візитою у Вашінґтоні був також колишній віце-прем'єр і нинішній депутат Верховної Ради, голова партії „Трудова Україна" Сергій Тигипко, в товаристві своєї однопартійки, депутатки Інни Богословської, і члена фракції Народно-Демократичної партії у ВР Валерія Хорошковського.

13 березня ц. р. вони мали зустріч із зацікавленими Україною особами і представниками преси у вашінґтонському бюрі Радіо „Вільна Европа" - Радіо „Свобода".

Сергій Тигипко сказав, що метою відвідин його делеґації є, поперше, з'ясувати позицію уряду нового Президента США Джорджа Буша щодо України і, по-друге, дати свою інтерпретацію надзвичайно важливих подій, які тепер відбуваються в Україні. Для вирішення політичної кризи в Україні, продовжував він, необхідно насамперед швидко й ефективно завершити розслідування справи вбивства журналіста Георгія Ґонґадзе. Час іде, а висліду нема, що викликає недовіру до слідчих органів.

Вбивство Г. Ґонґадзе – продовжував С. Тигипко – пов'язалося в Україні з іншими проблемами. Потрібно чітко визначити місце і ролю опозиції шляхом схвалення відповідного закону. Необхідно також зробити кроки до прозорішої й посиленої підзвітности силових і контролюючих структур в Україні, треба покласти край випадкам адміністративного втручання в засоби масової інформації. Дуже важливо продовжити економічні реформи, завдяки яким вперше за останніх десять років валовий національний продукт зріс на понад 5 відсотків, а зростання промислового виробництва становило більше 12 відсотків.

Сергій Тигипко віддав належне урядові Віктора Ющенка, називаючи його найпотужнішим досі урядом, але підкреслив, що можна було б чекати чогось більшого. Для цього, на його думку, треба посилити співпрацю Кабінету Міністрів з Верховною Радою, чого можна досягти шляхом зформування коаліційного уряду.

Надзвичайно важливим Тигипко вважає також те, щоб Україна не міняла тепер курсу своєї закордонної політики, який завжди був скерований на Европейський Союз. Водночас Україна повинна мати нормальні взаємини з Росією, адже понад 70 відсотків енергоносіїв, які Україна імпортує з Росії, та понад 40 відсотків експорту товарів і послуг до Росії – це великі цифри. Україні потрібні нормальні політичні стосунки і нормальна економічна співпраця з Росією, але ні в якому разі – політична залежність, – підкреслив С. Тигипко.

Представник Фонду Карнеґі запитав, чому партія „Трудова Україна" систематично голосує на підтримку Генерального прокурора М. Потебенька і міністра внутрішніх справ Ю. Кравченка, висловлюючи одночасно незадоволення темпом розслідування справи Г. Ґонґадзе? По-друге, чому С. Тигипко, який був членом урядів П. Лазаренка, В. Пустовойтенка і В. Ющенка, з власної волі подав у відставку саме в момент, коли прем'єр-міністер Ющенко розпочав конкретні реформи?

С. Тигипко відповів, що, на його думку, сьогодні в парляменті було б дуже важко провести якусь іншу кандидатуру на місце М. Потебенька, і тому Потебенько – це кращий варіянт, ніж виконуючий обов'язки, який буде призначений, і який не матиме підтримки та буде обмежений в діях. Щодо відставки міністра Кравченка, то це повинно бути рішення Президента. На запитання, чому він сам вийшов з уряду В. Ющенка, С. Тигипко відповів, що цілий ряд законопроєктів про реформи вже був опрацьований урядом і треба було здобути для них підтримку парляменту, а таку підтримку, вважає він, може здобути лише коаліційний уряд. Тигипко впевнений, що в цьому – вихід для України, але що цієї ідеї не підтримують прем'єр-міністер Ющенко і Президент Кучма. Партія „Трудова Україна", друга після комуністів найбільша партія у ВР, готова віддати 49 своїх парляментських голосів за створення коаліційного уряду і брати в ньому активну участь.

Ричард Мирфі з Центру вивчення стратегічних і міжнародних питань, запитав, хто і що таке – опозиція в Україні, і чому є потреба схвалити окремий закон про опозицію?

С. Тигипко відповів, що це в основному дві групи: комуністи, які виступають за сильну ролю держави, за контролю держави над особою і проти реформ. З другого боку тепер виникла тимчасова, на думку Тигипка, опозиція, яка об'єднала людей, різних за політичними поглядами, багато з яких у минулому стояло поперек економічних реформ і не пускали Україну в Европу. Але там також є люди, які підтримують ринкові реформи. С. Тигипко вважає, що всіх їх об'єднує необхідність проведення політичних реформ. Він також уважає, що потрібно прийняти щонайменше два закони, проєкти яких вже знаходяться у Верховній Раді, – закон про більшість і опозицію, та закон про Кабінет Міністрів, який зв'язав би чіткіше більшість з урядом.

Представник Державного департаменту попросив докладніше відповісти, чому С. Тигипко вийшов з уряду В. Ющенка.

С. Тигипко повторив, що вважає В. Ющенка найсильнішим досі прем'єр-міністром, визнає досягнення за останній рік, але, з другого боку, не хоче їх перебільшувати, бо якщо Україна заспокоїться на тому і не проведе необхідних структурних реформ, то будь-яка криза в Росії приведе до надзвичайно складної ситуації в Україні. С. Тигипко додав, що він ставить собі запитання: чому, маючи сильного прем'єра, уряд не зробив того, що міг був зробити у сфері реформ?

Представник американської фірми „Арт-Юкрейн" Морґан Вільямс зазначив, що протягом останніх 300 років Росія панувала над Україною, і що всі ознаки вказують на те, що Росія знову хоче домінувати над нею. Він запитав пана Тигипка, яка в нього конкретна програма запобігання такій можливості?

С. Тигипко відповів, що в першу чергу потрібні економічні реформи. Вони – запорука того, що Україна не буде економічно й політично залежати від Росії. Так зробили прибалтійські держави, які випереджали Росію у лібералізації економіки. Тепер Україна йде у хвості Росії, і якщо такий стан триватиме, то небезпека дійсно може виникнути. Але водночас С. Тигипко висловив переконання, що незалежна Україна є і такою вже залишиться.

Р. Ф.

Судовий процес щодо Юлії Тимошенко

КИЇВ. – На засіданні Печерського районного суду Києва з розгляду справи Юлії Тимошенко суддя Микола Замковенко попросив представників Генеральної прокуратури підготувати інформацію про те, чи була кримінальна справа проти Ю.Тимошенко порушена в той час, коли її призначали віце-прем'єр-міністром. Водночас суддя звернув увагу представників прокуратури на те, що вони порушують презумпцію невинности, стверджуючи, що Ю.Тимошенко причетна до кримінальних злочинів, і „роблять це так, ніби вирок суду вже винесено".

У процесі судових дебатів адвокат В.Швець наголосив, що санкція прокурора на арешт Ю.Тимошенко була пред'явлена з грубим порушенням чинного законодавства. Зокрема В. Швець нагадав, що Ю.Тимошенко позбавили змоги вільного вибору захисника, а також заарештували під час хвороби. Зараз, зазначив адвокат, Ю.Тимошенко треба перебувати не в слідчому ізоляторі, а в реанімації. Він наголосив, що 22 січня Ю.Тимошенко було пред'явлено повторне звинувачення, уже в присутності адвоката, без порушень права на захист, однак, за словами адвоката, на цей час постанова від 11 січня 2001 року про її арешт втратила чинність.

У свою чергу представники прокуратури заявили, що арешт Ю.Тимошенко відбувся цілком законно, а стан її здоров'я, „звичайно, не є абсолютно добрим, як і в більшості з нас". Начальник управління підтримки державних обвинувачень у суді Володимир Гузир на засіданні суду заявив, що клопотання про звільнення Ю.Тимошенко з-під арешту безпідставне й не підлягає задоволенню. В. Гузир обґрунтував це тим, що вибір запобіжного заходу є прерогативою слідства.

Однак представники Генеральної прокуратури не змогли надати суду доказів щодо спроб Ю.Тимошенко залишити межі України під час слідства. Таке питання суддя поставив тому, що причиною зміни запобіжного заходу з підписки про невиїзд на арешт представники прокуратури назвали можливість виїзду Ю.Тимошенко за кордон. Як з'ясувалось у ході дебатів, конкретних доказів цього факту у справі немає, крім довідки Міністерства внутрішніх справ. Але ця довідка зарахована до документів, які становлять таємницю слідства і не можуть розголошуватись. За словами представника прокуратури, слідству невідомо, де знаходяться закордонні пашпорти Ю.Тимошенко.

Крім того, представники прокуратури не змогли назвати фактів неявки Ю.Тимошенко на виклики Генеральної прокуратури. Суддя М. Замковенко попросив представників прокуратури до наступного судового засідання з'ясувати у слідчих, чи були факти порушення Ю.Тимошенко підписки про невиїзд та конкретні докази її підготовки до виїзду за кордон.

Завідувач катедри судової медицини та основ права Київського медичного інституту професор Анатолій Лісовий, викликаний на судове засідання, заявив, що під час арешту 13 лютого Ю.Тимошенко була хвора і її арешт був, „як мінімум, негуманний". За словами А. Лісового, він робив свої висновки на основі тих медичних документів, які є у справі. А.Лісовий також підтвердив, що, вивчивши медичні документи Ю.Тимошенко, зробив висновок про давню виразкову хворобу шлунку. Водночас адвокат В.Швець наголосив, за час перебування в Лук'янівському ізоляторі стан Ю.Тимошенко значно погіршився, підзахисна схудла на 9 кг.

У судовому засіданні як громадські захисники брали участь провідник фракції „Батьківщина" О.Турчинов та голова УКРП Степан Хмара. За словами О.Турчинова, змінювати запобіжний захід щодо Ю.Тимошенко з підписки про невиїзд на арешт не було жодних підстав. О.Турчинов наголосив, що суддя невмотивовано відмовив захисту у виклику Ю.Тимошенко до суду. Виклик до суду продемонстрував би, наскільки тяжким є сьогодні стан її здоров'я.

Адвокат Ю.Тимошенко надіслав клопотання про зміну запобіжного заходу щодо своєї підзахисної, зокрема про звільнення її на поруки. До клопотання додано письмові поруки 71 народного депутата України.

Народний депутат Олена Мазур (член фракції „Яблуко") заявила 13 березня у Верховній Раді, що має інформацію про наміри влади знищити Ю.Тимошенко, представивши це як самогубство чи серцевий напад. О. Мазур повідомила, що ця інформація надійшла до неї з „компетентних джерел, які заслуговують на довіру". Відповідаючи на запитання, чому саме їй передали таку інформацію, депутат відповіла, що ті, хто до неї звернувся, знали, що вона „людина не заанґажована і може оприлюднити таку інформацію".

Голова Печерського районного суду Києва Микола Замковенко на судовому засіданні повідомив про телефонні дзвінки, в яких висловлювалися погрози життю його дружини і дитини.

* * *

Засідання суду з розгляду скарги адвоката Ю. Тимошенко щодо санкції на її арешт перенесено на 21 березня.

31.6 відс. громадян вважають арешт Ю.Тимошенко бажанням влади відвернути увагу громадськості від «касетного скандалу». Такі дані були отримані під час опитування, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. 20.4 відс. опитаних вважають, що арешт є ознакою проголошення війни корупції.

АМЕРИКА І СВІТ

Палестинці мусять припинити акти терору

ВАШІНҐТОН. – Для відновлення мирних переговорів з палестинцями прем'єр-міністрові Ізраїлю Арієлеві Шаронові необхідний додатковий час, заявив секретар Державного департаменту США Колін Павел. Він висловив цю думку перед візитою Шарона до Вашінґтону. К. Павел наголосив, що близькосхідні мирні переговори можуть розпочатися після припинення актів насилля з боку палестинців. Державний секретар зазначив, що лише після цього США почнуть відігравати активну ролю у мирних переговорах. Ізраїль почав послаблювати бльокаду палестинських міст на Західному березі Йордану та в секторі Гази, проте в'їзд палестинців до Ізраїлю залишається обмеженим. Виступаючи у Вашінґтоні в понеділок, 19 березня, перед представниками жидівських організацій США, прем'єр-міністер Ізраїлю Арієль Шарон заявив, що мир з палестинцями може бути досягнутий лише після припинення кровопролиття. Він зазначив, що на даний час відсутні умови для підписання загальної мирної угоди.

Зменшують виробництво нафти

ВІДЕНЬ, Австрія. – Тут у понеділок, 19 березня, міністри країн-членів ОПЕК вирішили зменшити виробництво нафти на мільйон барилок щоденно. В результаті загальна кількість нафти, яку видобувають країни-члени ОПЕК, має зменшитися приблизно на 4 відсотки. Передбачають, що через зниження обсягів видобутку ціни на нафту на світовому ринку утримаються на рівні 25 долярів за барилку. Результати зустрічі у Відні безпосередньо вплинуть на рівень роздрібних цін на пальне у США та інших країнах – імпортерах нафти.

Бої у Македонії тривають

ТЕТОВО, Македонія. – Президент Македонії Борис Трайковський відмовився розпочати переговори з представниками озброєних албанців. В околицях міста Тетово, що в західній Македонії неподалік кордону з Косовом, минулого тижня тривала перестрілка підрозділів македонської поліції та бійців так званої Національної визвольної армії етнічних албанців. Глава держави Борис Трайковський заявив, що уряд не буде вести переговори з повстанцями, тільки з політичними представниками албанців. Албанський лідер Арбен Джафері виступив за політичне вреґулювання конфлікту. Тим часом на півночі Македонії тривають запеклі бої з албанськими повстанцями. Уряд оголосив мобілізацію резервістів – для протистояння албанським повстанцям, що діють на півночі країни. Бої між урядовими військами та албанськими загонами тривають уже 5 днів. Прем'єр-міністр Македонії Любчо Георгієвський повідомив, що македонські підрозділи застосовують проти повстанців артилерію і танки. Глава македонського уряду також звинувачав миротворчі сили КейФОР у небажанні вжити заходів проти лідерів албанських екстремістів, які, на його думку, перебувають у Косові.

Небезпечною стає свобода слова в світі

ВАШІНҐТОН. – Комітет зі захисту журналістів стверджує, що минулого року загинуло понад 20 журналістів із 16 країн. В кінці 2000 року 81 журналіст знаходився у тюрмах. У річному звіті вище згаданої організації, оприлюдненому в понеділок, 19 березня, про стан свободи слова в світі також удокументовано 605 випадків репресій, включно з підступними вбивствами, нападами, ув'язненням, цензурою та бюрократичним переслідуванням. В документі зазначається, що найнебезпечнішими для праці журналістів у 2000 році були три країни – Колюмбія, Сьєра-Леоне і Росія. Найбільша кількість заарештованих – у Китаї. З 24 журналістів, загиблих у 2000 році, принаймні 16 були убиті, при цьому в більшості випадків замовники вбивств журналістів не були покарані. Автори звіту зазначають, що в Україні вбивство керівника інтернет-видання "Українська правда" Георгія Ґонґадзе спричинило політичну кризу.

Захоплено російський літак

ІСТАМБУЛ, Туреччина. – Захоплено російський пасажирський літак, що здійснював рейс зі Стамбулу до Москви. На борту літака ТУ-154 компанії "Внуковські авіалінії" перебувало понад 160 пасажирів і 12 членів екіпажу. На вимогу повітряних терористів літак сів у Медині, в Савдівській Арабії. Міністер транспорту Туреччини Еніс Оксуз заявив, що авіолайнер захопили двоє чеченців, озброєні ножами. Важко поранено одного члена екіпажу. Пасажирів визволено.

Президента Буша запрошено до Китаю

ВАШІНҐТОН. – Представник Білого Дому повідомив, що президент США Джордж Буш розглядає можливість здійснити у жовтні державну візиту до Китаю. Прем'єр Державної Ради Китайської Народної Республіки Чжу Жунцзі офіційно запросив Буша відвідати Китай. Глава китайського уряду пропонує, щоб візиту Буша було нав'язано зі запланованою на жовтень у Шанхаї зустріччю країн-учасниць форуму Азійсько-Тихоокеанської співпраці.

Конгресмени вимагають припинення допомоги для Росії

ВАШІНҐТОН. – Близько 30 членів Палати Представників Конгресу США закликали Президента Джорджа Буша розглянути питання про призупинення американської допомоги для Росії. Причиною такого кроку – наміри Москви відновити постачання зброї Тегранові. У листі на ім'я Буша конґресмени нагадують, що американський закон забороняє допомагати урядам, які надають підтримку державам – спонзорам тероризму. США вважають Іран саме такою державою. Центральне розвідувальне управління США повідомило минулого тижня про активізацію спостереження за розповсюдженням у світі зброї масового знищення. У заяві ЦРУ (Сі-Ай-Ей) зазначається, що значна доля відповідальности за це лягає на Росію.

Чиє насправді „таращанське тіло"?

КИЇВ. – Член Тимчасової слідчої комісії з розслідування справи Г. Ґонґадзе депутат Сергій Головатий у вівторок, 20 березня, заявив, що тіло, знайдене восени минулого року в Таращанському районі Київської области, не належить зниклому журналістові Г. Ґонґадзе. Такий висновок зробили експерти німецької лябораторії молекулярно-біологічної експертизи „Генедія".

Таким чином виникає сумнів щодо приналежности так званого „таращанського тіла", яке нещодавно генеральна прокуратура України визнала трупом журналіста. Прокуратура керувалася результатами офіційної генетичної експертизи, проведеної фахівцями в Росії.

Голова Тимчасової слідчої комісії Олександер Лавринович повідомив, що результати проведеної в Мюнхені експертизи ДНК тіла, яке може належати журналістові, будуть визнані комісією.

Пресцентр Генеральної прокуратури заявляє, що висновки „так званої" експертизи ДНК у справі Г. Ґонґадзе, проведеної в Німеччині, не можуть мати юридичного значення і не є доказами в кримінальній справі про вбивство журналіста.

Радіо Свобода і BBC

На Закарпаття ...

(Закінчення зі стор. 1)

кру і 2 вагони борошна. Борошно отримають Берегівський та Мукачівський хлібокомбінати, де випікатимуть хліб, який потім буде розданий потерпілим безкоштовно. СДПУ(о) у відповідь на заклик Президента України однією з перших серед політичних партій передала закарпатцям матеріяльну допомогу в сумі 3 млн. грн.

* * *

КІРОВОГРАД. – Обласна організація партії „Трудова Україна" 13 березня надала допомогу Закарпаттю в сумі 50 тис. грн. Партія організувала збір коштів, на які було придбано будівельні матеріяли, ліки та дезинфікуючі засоби. Допомогу відправили у Закарпаття і цей вантаж уже надійшов у розпорядження штабу з ліквідації наслідків стихійного лиха в Мукачеві. Допомогу затопленим селам Закарпаття готують інші обласні осередки „Трудової України".

* * *

КИЇВ. – Президент України підписав Указ про дострокове звільнення військовослужбовців строкової служби та припинення призову громадян на військову службу з окремих районів Закарпатської области. Цей Указ підписано для швидшої нормалізації ситуації у районах Закарпатської области, які постраждали внаслідок стихійного лиха, і надання допомоги сім'ям військовослужбовців строкової служби.

До 20 березня ц.р. звільнені в запас солдати, у яких термін служби закінчується у квітні-травні цього року. Іншим військовослужбовцям зі Закарпаття, в яких термін не закінчується цієї весни, надаються додаткові відпустки не менше, як на 30 днів.

Повінь залила сільську садибу.

Мешканці сіл будують тимчасові греблі.

Світлив Роман Воронович

„Цілили у президента, а влучили в Україну“

Останнім часом „Свобода“ ознайомила читачів з точкою зору на події в політичному житті України представників провідних верств суспільства – від керівників держави до студентської молоді. Свою думку на стан справ Президент України Леонід Кучма висловив без мітингового збудження. Її було викладено у заключному слові на засіданні Національної ради України 6 березня.

Президент вважає, що українське суспільство не дозріло до реального сприйняття демократичних процесів, не відчуває відповідальности за долю країни, схильне передовсім протестувати, не розмірковуючи про значення і причини тих чи інших явищ. Що спричинилося до цього, окрім сумної спадщини тоталітаризму, яка породжує дещо нереальне ставлення людей до держави і її функцій? Українське суспільство, вважає Леонід Кучма, за умови посттоталітаризму не має доступу до механізму прийняття політичних рішень, не може контролювати структури влади, не вірить жодним інститутам влади. Засоби масової інформації не працюють в режимі діялогу, обговорення різних позицій, а тільки насаджують думку керівництва, як це діялося і за комуністичних часів. Так звані незалежні засоби масової інформації переважно теж залежать від своїх видавців чи спонзорів. Країна не має суспільного телебачення. Не досягнуто ефективної взаємодії законодавчої і виконавчої влади. Верховна Рада досі не розглянула законопроєкт про засади формування і діяльности парляментської більшости, а також вкрай необхідні державі адміністративний, земельний, кримінальний, митний, податковий і бюджетний кодекси.

> ***„Ми повинні якнайшвидше перегорнути сьогоднішню сторінку проблем, зробивши принципові висновки і зосередитися на здійсненні економічних реформ“. Л. К.***

Стиль і методи роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади залишають бажати кращого. Керівники областей, міст і районів часто-густо нездатні до відповідальних, ефективних і прозорих дій. За минулий рік втричі зросло проти попереднього року число правових актів місцевої влади, опротестованих прокурорами. Майже потроїлося число скарг, які надійшли до Президента. Більшість порушених у них питань належить до компетенції місцевої влади.

Місцеві органи влади бюрократичною тяганиною і нескінченними перевірками утруднюють розвиток підприємництва. Численні перевірки проводяться без письмових доручень і обов'язкового надання підприємцям висновків, закінчуються так званим „неофіційним вирішенням питань“, тобто протиправними угодами між контролерами і підприємцями. Немає порядку у процедурі проходження державного кордону. Органи виконавчої влади неймовірно роздуті, в питаннях добору кадрів панує протекціонізм, немає тенденції до омолодження кадрів.

В країні зростає дитяча бездоглядність, а Комісія по її запобіганню, яку очолює Микола Жулинський, досі не проаналізувала стану справ в жодній з областей.

Існуюча практика правосуддя не захищає права та інтереси людей і держави. Незалежність суддів на практиці обернулася їх відособленням від суспільства і держави.

Багато хто з політиків і навіть державних діячів використовує своє перебування за кордоном, щоб зміцнювати там уявлення про недолугість незалежної України, бездіяльність і безпомічність її влади. Робиться це з метою набуття власного авторитету і фінансової підтримки. Яскравим прикладом такої руйнівної політики стали події останнього часу, коли недруги „цілили у президента, а влучили в Україну“.

Що треба робити? Україна потребує створення програми сприяння розвитку демократичних процесів, забезпечення прозорої для суспільства діяльности державних органів, налагодження суспільного діялогу. Цьому сприяло б створення при Президентові Громадської ради з найавторитетніших представників різних професійних та соціяльних груп. Рада мала б розглядати проєкти державних рішень на предмет їх відповідности демократичним нормам. Партії, громадські формування, усе суспільство повинні розпочати зустрічний рух до формування громадянського суспільства. У Верховній Раді необхідно утримати і зміцнити парляментську більшість.

В галузі законодавства назріла потреба створення Національного законодавчого центру, який координував би попередню підготовку законопроєктів, які вносяться до Верховної Ради. Слід уникнути використання виборів 2002 року для загострення обстановки в країні. Вибори не повинні гальмувати роботу парляменту і викликати неґативні наслідки в житті суспільства. Кабінет міністрів на чолі з В. Ющенком має виробити основні засади адміністративної реформи. У закордонній політиці необхідно доводити світові, що Україна є активним учасником світових взаємин, що вона має власні погляди на міжнародні проблеми і може виступати від власного імені.

Нова нагорода на честь Данила Галицького

КИЇВ. – Кабінет Міністрів 14 березня затвердив проєкт закону, який передбачає заснування медалі Князя Данила Галицького. Нею нагороджуватимуться військовослужбовці Збройних Сил України та інших військових формувань, а також державні службовці – за значний особистий внесок у розбудову України, сумлінне служіння українському народу. Проєкт закону розроблений у зв'язку з численними зверганнями громадян про відзначення у вересні 2001 року 800-річчя від дня народження князя Данила Романовича.

Помер письменник Роман Федорів

Св. п. Роман Федорів в редакції „Свободи“, 1990 р.

ЛЬВІВ. – 14 березня тут помер від інфаркту довголітній редактор журналу „Дзвін“, відомий український письменник Роман Федорів. Народився Р. Федорів 1 грудня 1930 року в селі Братківці, Богородчанського району Івано-Франківської области в родині селянина. 1967 року закінчив факультет журналістики Львівського університету, працював у редакціях газет.

Від 1967 року очолював редакцію львівського журналу „Жовтень“ (тепер – „Дзвін“). Автор книжок нарисів, оповідань, повістей, зокрема з історичною тематикою („Жбан вина“, „Отчий світильник“, „Кам'яне поле“, „Ворожба людська“, „Турецький міст“, „Танець Чугайстра“ та ін). Останні його історичні романи „Чорна свіча від Їлени“, „Житіє ізографа Штефана“, „Чудо святого Георгія о змiє“ і „Палиця для прокажених“ порушували теми героя й народу, мистця і замовника, кохання і ненависти, життя і смерти. У 1995 році письменник Р. Федорів отримав Національну премію України ім. Т. Шевченка за роман „Єрусалим на горах“, а також премію подружжя Антоновичів.

Роман Федорів відновив діяльність видавництва „Червона Калина“, журналу „Літопис Червоної Калини“ та бібліотеки „Червоної Калини“, яка видала понад 60 книжок. Крім письменницької праці, брав участь у культурному й громадському житті, був членом Президії Національної Спілки письменників України.

В п'ятницю, 16 березня ц. р., труна з тілом покійного була встановлена для прощання у львівському Національному музеї на проспекті Свободи. Поховали Романа Федоріва в суботу, 17 березня на Личаківському цвинтарі.

Вічна йому пам'ять.

Роман Ференцевич

Сприяймо Україні!

Читачі пишуть до „Свободи“ з приводу подій в Україні

„Сприяймо Україні!“ – так називається відкритий лист Товариства українців в діяспорі, який надіслала з Гюстону секретар цього товариства **Дарія Миндюк.** Листа присвячено майбутній візиті в Україну Івана Павла II, але назва листа є визначальною для більшої частини редакційної пошти. **Сидір Кравець** з Огайо в статті „Що нам робити?“ розмірковує про позиції Народного Руху України і сумнівається у доцільності його фінансової підтримки. Він надіслав також чимало витинок з висловами великих людей, які радить вміщувати у „Свободі“. Дякуємо за піклування про тижневик!

М. Мельник з Огайо надіслав статтю „Велика поразка противників Кучми“, у якій аналізує вислідн кампанії проти Президента України, що, на думку її організаторів, мала сколихнути усе населення, а насправді не зацікавила широкі верстви. Автор статті вважає, що зі записаних на плівку висловлювань Л. Кучми щодо Ґонґадзе не видно, щоб Президент був причетним до його вбивства, котре, вочевидь, було скоєне, щоб викликати в Україні політичну кризу. Микола Мельниченко, записуючи службові розмови Президента, фіксував не тільки його висловлювання про Ґонґадзе чи Вітренко, а й питання, які становлять державні таємниці і можуть бути продані супротивникам України, тому дії колишнього майора треба оцінювати з точки зору державної безпеки.

Роман Волчук з Нью-Джерзі переслав своє листування з Михайлом Корнієвим з Києва, який вважає, що Леонід Кучма повинен однозначно піти у відставку, а замість нього „більшість населення вибере комуніста“, тому що за таку кандидатуру голосуватиме більшість робітників, селян і пенсіонерів. „Я не думаю, пише М. Корніїв, що той, хто прийде замість Кучми, може щось зробити у найближчі роки“. **Михайло Білик** з Філядельфії у листі докоряє Л. Кучмі, який у заяві про те, що не збирається порушувати питання про відставку Ющенка, мало сказав про заслуги останнього у піднесенні української економіки.

Григорій Ощипко з Канади в статті „Криза влади чи криза суспільства?“ стверджує, що в Україні є сили, котрі зацікавлені у тому, щоб криза була постійною, доки країна не потрапить у нове колоніяльне ярмо. Цьому сприяють і особи при владі, котрим Росія ближча від України. Автор засуджує акцію „Україна без Кучми“ і висловлює жаль з того приводу, що до неї прихильно ставиться дехто в діяспорі. Ця акція, пише Григорій Ощипко, веде до „демократії“ брежнєвського типу. Він аналізує президентську діяльність Л. Кучми, вказуючи на його особисту еволюцію як українця і ряд корисних звершень у державному будівництві.

Степан Новицький з Канади вишикував політичні події останніх місяців в Україні за хронологією і дійшов висновку, що вони здійснюються за певним сценарієм. До нього слід додати висвітлення неславного фільму про дивізію „Галичина“ у Великій Британії і зазіхання на пам'ятник Шевченкові у Вашінгтоні. **Лука Костелина** з Чикаго був очевидцем студентських заворушень у Мехіко і порівнює реагування на них

(Закінчення на стор. 10)

Україна після шторму

Початок березня був позначений бурхливим зривом політичних пристрастей, які з кінця минулого року наростали в Україні. Усе нагадувало виставу за добре запланованим сценарієм: таємниче зникнення журналіста Г. Ґонгадзе, диверсійні записи розмов Президента службовцем (дивує бездіяльність СБУ – охоронниці держаних таємниць), стрімка кар'єра Юлії Тимошенко, яка привела її до ув'язнення і, нарешті, сутички у Києві, які опозиція до Президента схильна приписувати нерозпізнаним провокаторам.

Вочевидь, комусь дуже залежало на тому, щоб похитнути у світі зростаючий авторитет незалежної України. Про один з варіянтів сказав позаминулого тижня відомий американський геополітик З. Бжезінський німецькій газеті „Ді Вельт", який вважає, що криза інспірована Москвою: „Кремль прагне обмежити незалежність України, отримавши частину акцій індустріяльних та енерґетичних підприємств України, втягнувши її військо у тісну співпрацю з російським, перешкоджаючи розвиткові взаємин Києва з НАТО". Інші вважають, що причиною є протистояння місцевих угруповань.

Опозиція утворилася з двох течій. Пасивну течію складає більшість населення, яке відчуває загальне невдоволення погіршенням життя, а тому негативно ставиться до нинішнього проводу держави. Активна частина опозиції, як не дивно, утворилася з об'єднання лівих сил (комуністів і близьких до них соціялістів), які несподівано об'єдналися з правими, в числі яких особливо помітну ролю відіграє УНА-УНСО, готова об'єднатися з ким завгодно, аби не зникнути з поля зору преси і телебачення. Президент України, схильний до авторитарного керівництва, не зауважив небезпеки, не спромігся своєчасно внести необхідні виправлення у свій стиль керування державою і потрапив під дошкульний вогонь критики. У вирішальну годину Л. Кучма теж не вдався до очікуваної самокритики, а разом з І. Плющем і В. Ющенком почав патетично докоряти опозиціонерам. Лише напередодні заворушень в столиці Л. Кучма виступив у Національній раді з певною програмою, у якій виклав шляхи подолання кризового стану. Звісно, усі ці вимоги Президент мав би висунути відразу ж після виборів, коли прозвучала його заява, що тепер він стане вже зовсім іншим Президентом. А тепер виходить, що усі винні, крім Президента. Проте усі його слушні пропозиції і далі можуть залишатись лише побажаннями, коли їх не підтримає суспільство. Можна вимагати революційної зміни провідника (комуністи привчили людей до цього), але перед кожним новим провідником постануть ті ж самі старі проблеми і він не буде спроможний розв'язати їх без підтримки загалу. Правильно сказав Л. Кучма: коли цілитесь у президента, не влучайте в Україну.

І провідники держави, і їхня опозиція тепер намагаються знайти поле для переговорів, визначають проблеми до обговорення, але миру між ними ще немає, ще лунають з обох боків непримиренні заяви, але видно, що більшість вже збагнула, що чвари лише шкодять молодій державі. Л. Кучма має посилити вимогливість до виконавців реформ, зробити прозорішою діяльність своєї адміністрації, котра у порівнянні з урядом і парляментом усе ще є недосяжною для громади, а опозиція має визначитися, чи вона й справді представляє народ.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.
Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про фантазію та історичну правду

Прем'єра фільму „Нескорений", який іде тепер по США, викликує самозрозумілу реакцію публіки та жваві спонтанні обговорення по всіх осередках, де його показують. Передумуючи власне враження та враження інших, відчуваю обов'язок в першу чергу поставити питання: під яким кутом ми цей фільм критикуємо та хто і як його сприймає?

Своєю фабулою та постановкою, здається, він ніяк не претендував на документальний фільм, в якому треба точно дотримуватися історичних фактів та добре всім відомого і віддзеркаленого в архівах змісту. Але коли навіть розуміємо, що історія, яка розвивається перед нами на екрані - це художній твір, все ж таки залишилося ще при житті доволі багато осіб, які не лише добре пам'ятають часи Другої світової війни, але навіть особисто були знайомі з героєм фільму Романом Шухевичем-Тарасом Чупринкою. І тепер вони, як одні, так і інші, під враженням баченого роблять порівняння, знаходять історичні чи технічні неточності та щодо них роблять свої завваження у загальний критиці цього нового фільму. Чи добре воно – чи погано?

Важко на це сьогодні, під свіжим враженням фільму, відповісти остаточно, тому й дискусії про бачене такі активні, а то й гарячі. Тут знову завважуємо поділ на „старших" і „молодших", на „давніх" і „нових", ба – навіть подекуди виринає колишній, призабутий у сьогоднішній кризовій ситуації в Україні, партійний поділ. Розуміється, цього не було б, коли б усі глядачі фільму „Нескорений" приймали його, як десятки інших фільмів, що їх бачимо на екранах, – як добре технічно і акторськи передану створену автором сценарія історію однієї людини з її усіми кращими та гіршими рисами характеру.

А тут ми усі стоїмо перед дилемою – розподіляти фабулу на фантазію та історію, чи давати одній із них перевагу, з некористю для другої? Захоплюватися доброю грою актора, чи знаходити в нього неточності у зображенні цього національного героя, якого багато ще пам'ятає живим, із приватного чи публічного життя?

Може, добре, що таке питання ставить собі лише старше покоління глядачів цього фільму, а молодші сприймають його без усіх наших застережень та оцінюють його як мистецький фільм – так, як оцінюють кожен інший, який бачать на екрані.

Але тут ховається багато „але", які насуваються при такому ствердженні, зокрема це підставове питання, що нам дало причину до цих міркувань: фантазія – чи історична правда?.

Чи треба, однак, доконче з такою дефініцією підходити до цього новоствореного фільму? Чи знаємо ми завжди, скільки здуманого, а скільки справжнього у кожній історичній події чи історичній постаті, що перенесена на сцену, екран чи на папір?

Розуміється, ми цього не знаємо, принаймні не завжди воно загально відоме, а все ж історичним постатям нічого це не віднімає.

Так для нас усіх – не залежно від віку та безпосереднього знання недавньої, такої болючої для усіх історії – Тарас Чупринка – це справді нескорений герой, і таким залишиться в історії наших змагань*Другої світової війни.

Добре було б, однак, представити, що саме його таким зробило, яке він здобув родинне виховання, де та в якому підсонні він розвивався, щоб стати тим легендарним героєм. Атмосфера цього українського П'ємонту створила не одну визначну постать нашої історії, якою славні його роди можуть гордитися і серед них Роман Шухевич зайняв тепер чільне місце і того ніхто не може заперечити.

О–КА

Конґрес США і Україна

ВАШІНҐТОН. – У Палаті Представників американського Конгресу законодавець Марсі Каптур зі штату Огайо, разом з іншими її колеґами, внесла спільну резолюцію ч. 58, в якій закликає Президента України до підтримки демократичних ідеалів, права свободи слова і права свободи зібрання для українських громадян. Резолюція, яку передано на розгляд Комітетові у закордонних справах, звучить так:

„Беручи до уваги, що Президент України Леонід Кучма мав зустріч з членами Конґресу США і зобов'язався дотримуватися закону, забезпечити свободу преси і свободу зборів та обмежувати застосування сили; оскільки Сполучені Штати і Україна встановили стратегічне партнерство, заохочуючи до економічної, політичної, військової й суспільної співпраці; оскільки Сполучені Штати надали Україні понад 2 мільярди долярів з фонду допомоги чужоземним країнам; оскільки недавні політичні події викликали стурбованість громадян діями українського уряду і його можливої причетности до незаконних актів; оскільки гаданим прикладом такої поведінки є зникнення 16 вересня 2000 року і вбивство Георгія Ґонґадзе, редактора електронної газети, настроєної критично до українського уряду; оскільки члени Конґресу США повторно пропонували, разом з представниками дружніх міжнародних організацій, допомогти у проведенні вичерпного і безстороннього розслідування таких незаконних дій, бажаючи відновити громадянську довіру до правопорядку в Україні; і оскільки українські громадяни зібралися в Києві, щоб заявити протест, використовуючи їхнє право, згідно зі Статтею 19 Загальної декларації прав людини про свободу зібрань, свободу слова і преси; Палата Представників спільно з Сенатом висловлюють надію, що український уряд вирішить розслідування справи зникнення і вбивства Георгія Ґонґадзе у серйозний, відвертий спосіб і тим дасть доказ, що він гідний тривалого довір'я; закликає український уряд до справжнього діялогу з опозицією; заохочує до вживання конституційних, демократичних засобів для вирішення поточної кризи в спосіб, сумісний зі зобов'язаннями України перед Організацією з питань безпеки і співпраці в Європі, включно з правом на мирні протести.

Р. Ф.

Візи для українців: допомагайте нам працювати ще краще

Лорен Маркотт,
Генеральний консул,
консульський відділ посольства
США в Києві

Посольство США в Києві уважно ознайомилося з численними коментарями, отриманими від американців та українців, щодо покращення візових послуг. Ми інтенсивно працюємо над тим, щоб наші послуги були швидкими, надійними та справедливими, відповідали американському законодавству та американським цінностям. Я б хотіла повідомити про вже існуючі вдосконалення і попросити вашої поради щодо того, як зробити нашу діяльність ще успішнішою.

Протягом минулих років інтерв'ю з українцями, які хотіли отримати візи, проводилися за принципом живої черги. Якщо подавачу не вдавалося пройти через двері консульства протягом перших трьох годин, він або вона були змушені знову приходити наступного дня. Черга за візою стала тестом на витривалість: деякі подавачі приїжджали напередодні, і люди усіх вікових категорій були змушені чекати під відкритим небом, незважаючи на погодні умови. Ті, у кого були гроші, наймали інших, щоб зберегти своє місце в черзі, агресивніші просто проштовхувалися поперед інших. Від цього, як правило, страждали українці з обмеженими статками, пенсіонери та батьки з дітьми. Очевидно, що нам був потрібний інший підхід.

Вісімнадцять місяців тому ми започаткували нову систему, яка дала змогу призначати інтерв'ю з подавачами на індивідуальній основі, і таким чином ліквідувати довгі, некеровані черги за візами. Через шість місяців після запровадження нової системи ми переїхали до нового будинку на вул. Пимоненка №6, який набагато просторіший, і дає кращі можливості для візових інтерв'ю.

Іншим випробуванням став безпрецедентний зріст кількости звертань про надання віз у піковому місяці минулого літа. Обсяг праці просто виснажив наші людські ресурси, тому в певний період час очікування на інтерв'ю зріс до семи тижнів. Щоб справитися зі зростанням попиту, ми збільшили штат на одного американського працівника, додали декілька українських працівників, розширили категорії подавачів, звільнених від інтерв'ю, і перенесли на інші години працю, пов'язану з проведенням інтерв'ю, яка займала багато часу.

В той час, коли наша система видання віз продовжує формуватися, ми маємо здатність видавати велику кількість віз без проведення співбесід або прискореним способом. Подорожуючі, що вже отримували раніше американську візу будь-якої категорії, можуть залишити свої документи у нашій „скриньці". У більшості випадків вони отримають візу без проведення інтерв'ю протягом трьох робочих днів.

Для тих, хто повинен проходити через співбесіду, час очікування між проханням про призначення інтерв'ю і самим інтерв'ю складає приблизно три тижні, і ми сподіваємося його скоротити. Але ми заохочуємо кожного, хто подається на отримання візи, звертатися якомога раніше. Зазвичай те, чи людина отримає візу, визначається в день проведення співбесіди. Інколи подавача можуть попросити почекати або прийти ще раз з новою інформацією, але тепер ми маємо додаткову інформацію українською мовою, де краще пояснюється, що слід зробити подавачу.

Деякі подавачі не плянують наперед на три, чотири тижні. Як наслідок, ми продовжуємо отримувати запити щодо проведення співбесід за прискореним графіком. Заради справедливого ставлення до всіх, ми рідко проводимо співбесіди за прискореним графіком. Але ми також визнаємо, що є певні обставини, за яких прийом поза чергою є виправданим. Наприклад, термінові медичні чи гуманітарні випадки або навіть виправлення наших власних помилок, коли такі трапляються.

Які ще покращення ми ввели? Тепер у нас є електронна поштова скринька, до якої можна надіслати запит на призначення співбесіди: <kiev_consular@state.gov>. Або ви можете з нами зв'язатися через нашу англійську або українську сторінку в Інтернеті (www.usemb. kiev.ua), вони містять загальну інформацію про консульські процедури та візову анкету, яку можна видрукувати. Для полегшення умов тим подавачам, що приходять на співбесіду заздалегідь, ми відкрили нову залю очікування з сучасними зручностями. Було розширено штат працівників, які відповідають на запити про надання співбесіди. Крім того, завершено надзвичайно необхідне покращення наших телефонних послуг.

Як наслідок, ми маємо автовідповідач українською та англійською мовами, додаткові телефонні лінії, а також секретаря консульського відділу та додаткового клерка, що працює з громадськістю. Нам можна телефонувати на загальний номер посольства: тел. 490–4000, або на прямий телефон консульського відділу: 490–4422.

Коротше кажучи, ми вважаємо, що просуваємося в правильному напрямку. Але нам необхідні і пропозиції громадськости, особливо членів україно-американської спільноти. В той час, коли питання про видання індивідуальних віз або відмови у них буде і надалі залежити від певних умов кожної індивідуальної анкети, ми хочемо продовжувати вдосконалення нашої роботи і послуг у цілому.

Для цього ми відкрили спеціяльну електронну скриньку для коментарів і пропозицій від громадськости: consularcomments@usemb.kiev.ua. Заздалегідь дякуємо вам за бажання поділитися своїми думками, які можуть допомогти покращувати нашу діяльність. Очікуємо ваших повідомлень.

__До уваги нових іміґрантів__

30 квітня – останній день подання заяв на сталий побут в США

Як уже повідомляла „Свобода", 21 грудня минулого року Президент США підписав закон LIFE Act, який поновив до 30 квітня нинішнього року термін дії поправки 245 (і), згідно з якою певна категорія нових іміґрантів може полагоджувати питання сталого перебування в США без виїзду на їхню батьківщину. Цією пільгою можуть скористатися лише ті особи, які на 21 грудня 2000 року перебували в США і до 30 квітня 2001 року розпочнуть процес полагодження свого статусу.

2 березня посадник Нью-Йорку Руді Джуліяні провів пресову конференцію, на якій нагадав, що відновлення поправки не є амнестією для нелеґалів і стосується лише тих осіб, які мають у США родичів чи працедавців, готових спонзорувати новоприбулих або надати їм працю. Такі особи повинні до 30 квітня подати апеляції до Служби іміґрації та натуралізації.

Міське бюро у справах іміґрантів – Office of Immigrants Affairs and Language Services, яке в Нью-Йорку очолює Наталя Павлова, застерігає нових іміґрантів від різних шахраїв, котрі обіцяють їм полагодити сталий статус за великі гроші. Переважно вони рекламують свої послуги в бюрах подорожей чи продажу нерухомого майна. Державні установи при виявленні таких протиправних дій зобов'язані інформувати про них іміґраційну службу, що може призвести до депортації довірливих іміґрантів. Бюро Наталі Павлової поінфомувало, що середня плата за полагодження формальних справ леґалізації вагається між 3-7 тисячами долярів. Вища ціна не означає кращої якости обслуговування заявника. Звертатися по допомогу слід виключно до спеціялістів, які мають право займатися іміґраційними справами.

Іміґраційна служба оцінює, що поправкою 245(і) може скористатися 500 тисяч нових іміґрантів.

Цигани Закарпаття протестують

КИЇВ. – 12 березня Ромська (циганська) національна меншина Закарпаття заявила про рішучий протест проти „образливого використання назви Ромської національної меншини" в програмах Першого національного каналу телебачення і вимагає, щоб журналісти УТ-1 „публічно вибачилися перед ромською спільнотою". Під час телепрограми „Сім днів" 4 березня проводилося опитування глядачів на таке запитання: „Чи бажають громадяни України, щоб на Хрещатику і надалі залишався бомжацько-циганський табір?". Циганська національна меншина вважає „некоректним„ пряме порівняння табірного життя – форми традиційної внутрішньої організації циган, що мають юридично закріплений статус „мігрантів".

Звернення Генерального консульства України в Нью-Йорку до українців Америки

НЬЮ-ЙОРК. – Генеральне консульство України в Нью-Йорку надіслало до „Свободи" своє звернення до українців Америки, в якому висловлює надію, що українська громада в Америці долучиться до справи допомоги потерпілим від стихійного лиха на Закарпатті.

Комісії з питань гуманітарної допомоги при Закарпатській обласній державній адміністрації доручено забезпечити оперативне оформлення і адресне передання гуманітарної допомоги та інших матеріяльно-технічних ресурсів, які надходитимуть, для потреб ліквідації наслідків стихійного лиха. В банках Ужгороду, повідомляє консульство, відкрито рахунки, на які можна посилати пожертви на усунення наслідків стихійного лиха.

Контактні телефони Комісії з питань гуманітарної допомоги при Закарпатській обласній адміністрації: (380-3122) 33540, а також 13114. Факс (380-3122) 13114.

УБСоюз бажає УАКФ успіху у придбанні „Верховини"

Український Братський Союз з приємністю співпрацював з Українською Американською Культурною Фундацією, щоб дати їй ще одну нагоду придбати „Верховину".

Хоча Департамент забезпечення Пенсильванії примушує УБС продати „Верховину", хоча УБС доклав усіх зусиль, щоб УАКФ могла купити оселю минулого літа та минулої осени, хоча УБС мав підписаний контракт про продаж „Верховини" Дейвідові Вільнерові, хоча правна позиція УБС відносно судового позову УАКФ була коректна, завдяки співпраці в цій справі Д. Вільнера, УБСоюз погодився в суді повіту Салливан, Н.Й., дати можливість Фундації протягом 90 днів роздобути необхідні фонди для придбання „Верховини" та задовольнити умови договору у відношенні до Дейвіда Вільнера.

Українській Американській Культурній Фундації бажаємо успіху.

Виконавчий комітет Українського Братського Союзу

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СОЮЗ - БАТЬКО

Д-р Осип Кравченюк

(Закінчення Початок в чч.40.41, 43, 44 за 2000 рік і в ч. 1, 4, 6 за 2001).

Перший Український Сойм, який відбувся 30-го жовтня 1915 року, закінчився заснуванням Федерації Українців в Америці. Незабаром, в листопаді 1916 року, УНС залишив Федерацію і ввійшов у склад Української Ради, створеної місяць пізніше. Підтримувана УНСоюзом Українська Рада розгорнула широку діяльність за визволення України та допомоги українським жертвам війни. Завдяки Українській Раді день 21 квітня 1917 року президент В. Вілсон проголосив „Українським Днем". Допомагаючи українському народові у його змаганнях за волю, Український Народний Союз сповняв також свої обов'язки супроти Америки, купуючи бонди, складаючи гроші на Червоний Хрест, та брав активну участь у політичному житті. У жовтні 1917 року, під час 14-ої Конвенції УНС, делегати вислали до президента Вілсона листа з заявою льояльности і підтримки та з проханням вирішити справедливо українське питання. УНС підтримував фінансово працю Українського Народного Комітету, який був заснований 23 листопада 1918 року, постачав промовців на віча та висилав делегації до Вашінґтону. Український Народний Комітет особливо зміцнив свою діяльність після проголошення „Чотирнадцяти пунктів" президентом Вілсоном, у яких він накреслив права усіх націй на самовизначення. Тоді сенатська Комісія для закордонних зв'язків прийняла українську делегацію, як також зустрілася із державним секретарем Р.Ленсінгом.

Влітку 1922 року почало працювати Об'єднання Українських Організацій в Америці, в якому д-р Лука Мишуга – головний редактор „Свободи" - займав пост секретаря (1924-1939), а Омелян Рев'юк – головного предсідника (1927-1939). Завданням ОУОА було підтримувати політичні змагання українського народу, запевнити матеріяльну допомогу Україні і об'єднувати та охороняти українську іміґрацію в Америці. Воно організовувало віча для протесту проти польського терору в Східній Галичині та висилало телеграми до сенаторів і конґресменів з проханням інтервеніювати у цій справі. З приводу злопам'ятної „пацифікації" в Галичині Об'єднання проголосило листопад 1930 року Місяцем Національної Жалоби, а неділю 16 листопада – Неділею Молитви. Його шостий Конґрес (1933) відбувся під кличем „Ратуймо Україну від голодової смерти", а восьмий Конґрес (1939) був присвячений подіям у Карпатській Україні.

Завдяки грошовій підтримці Українського Народного Союзу, Об'єднання видало англійською мовою декілька інформативних брошур про Україну, „Мойсея" І. Франка, працю Д. Дорошенка про Т. Шевченка та приготовану О. Рев'юком збірку документів про „пацифікацію" п. з. „Polish Atrocities in Ukraine" (1931). Від 1940 року Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) перабрав ролю репрезентанта українців в Америці. Його очолював Микола Мурашко – предсідник УНС, потім Степан Шумейко – головний редактор „Українського Тижневика", а від 1956 року аж до смерти в квітні 1961 року пост голови УККА займав Дмитро Галичин. У перші п'ять років існування УККА міг розгорнути тільки обмежену діяльність – з огляду на те, що Америка стояла по стороні СССР і допомагала йому у війні проти Німеччини. У травні 1945 року він вислав делегацію спостерігачів на конференцію ООН у Сан-Франсіско, Каліфорнія, а рік пізніше – на Мирову конференцію в Парижі. Контакти з американськими урядовими чинниками привели до щорічного святкування в Конгресі роковин проголошення незалежности України (22 січня) і Тижня поневолених народів (від 1959 року).

Коли виявилося, що одне політичне середовище намагалося опанувати все українське життя в Америці, Український Народний Союз покинув 13-ий Конґрес УККА, що привело до створення Української Американської Координаційної Ради. Її першим головою був д-р Іван Флис, другим – є Уляна Дячук – обоє предсідники УНС.

Крім того, що Український Народний Союз був засновником або спричинився до заснування згаданих вище українських політичних організацій і був їх найголовнішим меценатом, він виступав окремо перед американськими урядовими колами як речник української громади. Під час 21-ої Конвенції в Піттсбурзі (березень 1946 р.) він вислав меморандум до президента Гаррі Трумана у справі становища українського народу на рідних землях, а чотири роки пізніше – подяку за його поміч скитальцям. З приводу 23-ої Конвенції у Вашінґтоні (1952) Головний Уряд УНС і редактори „Свободи" відвідали Державний департамент і мали конференцію про Україну у Відділі для східньоевропейських справ. Привітання, надіслані президентами Америки і губернаторами окремих стейтів Конвенціям УНС чи при нагоді його ювілейних святкувань і, нарешті, присутність віцепрезидента Джорджа Буша на 30-ій Конвенції в Рочестері, Н.Й. (1982), можуть служити доказом пошани провідних американських політиків до УНС.

Окремо треба підкреслити велику ролю, що її відігравав Український Народний Союз при заснуванні 24-го червня 1944 року Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК). Ця установа отримувала значні грошові дотації від УНС, а редактор „Свободи" Лука Мишига заініціював кампанію на збірку фондів для ЗУАДК, в яку включилися відділи і окремі члени УНС. Тисячі українських переміщених осіб завдячують ЗУАДКові правну, моральну й матеріяльну допомогу. У час їхнього переселення в Америку канцелярія УНС стала великим переселенчим центром, а доми його членів були часто першим місцем перебування новоприбулих іміґрантів.

Український Народний Союз відігравав велику ролю при заснуванні 24 червня 1944 року Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК).
На світлині: зустріч представника ЗУАДК з біженцями перед їх виїздом з Німеччини до США.

УНС і Україна

Діяльність Українського Народного Союзу не обмежувалася тільки до розбудови життя українців в Америці чи моральної допомоги Україні. УНС вислав туди великі суми грошей для підтримки визвольних змагань, шкіл і бурс та на різні доброчинні цілі.

Ось кілька прикладів: Фонд Українських Січових Стрільців; Фонд Визволення України; Фонд Негайної Помочі; УПТ „Рідна Школа"; Товариство „Просвіта"; Національний Музей у Львові; Музей Визволення України в Празі; Українські гімназії в Рогатині, Збаражі, Дрогобичі та ін.; Товариства „Пласт", „Сокіл Батько", „Луг"; Український Город у Львові; бурси в Горлицях, Станиславові, Надвірній, Львові, Сяноці, Радехові, Жовкві і т.д. Інші датки УНС були призначені на поміч інвалідам, політв'язням, засланцям у Сибірі, голодуючим і тим, які постраждали від повені, вдовам і сиротам, на будову народних домів і читалень. „Фонд Негайної Потреби" призначений на збереження життя українських дисидентів, „Фонд Української Спадщини", завданням якого було боронити добре ім'я України, „Фонд Відродження України – УНС", щоб надавати допомогу молодій незалежній українській державі.

Нині УНСоюз разом з Товариством „Просвіта" в Україні спонзорує програму „Навчання англійської мови в Україні" за допомогою добровольців і разом з Фундацією „Відродження" Дж. Сороса є співспонзором другої програми підвищення кваліфікації учителів англійської мови в Україні.

УНСоюз закликає допомогти потерпілим від повені на Закарпатті

Тижневик „Свобода" ч. 11 (16 березня) приніс сумну вістку про нове стихійне лихо, яке спіткало мешканців Закарпаття. Внаслідок сильних дощів 7 і 8 березня повінь спричинила смерть шести осіб, залляла тисячі будинків і багато з них зруйнувала. Подібно, як було по повені 1998 року, УНСоюз закликає своє щедре членство включитися знову до доброчинної акції допомоги потерпілим від повені і тим виявити нашу підтримку людям, які тепер її найбільше потребують. Чеки просимо виставляти на: Ukrainian National Foundation-UNA (for flood victims).

Пожертви звільнені від уподаткування на підставі закону IRS 501 (c)(3). Пожертви просимо висилати на адресу: Ukrainian National Association, PO Box 280, 2200 Rt.10, Parsippany, NJ 07054.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу

„Мав я до діла з ендецьким муром"

Виходячи з важливости розвитку українсько-польських взаємин, знайомимо наших читачів з відповідями польського дослідника-україніста, проф. Ришарда Тожецького на запитання Єви Поштар-Щерби. Це інтерв'ю надрукувала варшавська україномовна газета „Наше слово".

– Всупереч тому, що твердять деякі Ваші опоненти, Ви не українець, лише родовитий поляк. Ваша родина виводиться з Познаньщини, Ви народилися в Лодзі... Звідки тоді взялося дещо екзотичне, як на 60-ті роки зацікавлення польсько-українською проблематикою?

– На початку я хотів займатися румунськими справами. До українських заохотив мене директор Історичного інституту в Лодзі, проф. Юзеф Дудкевич: „Ближча тілу сорочка". „Але Ви свідомі, яка це тема?" – запитував я. „Так, але знаю також, що Ви дасте раду з нею". І ось так, що два місяці я представляв професорові черговий розділ про польсько-українські взаємини міжвоєнного та пізніше воєнного періодів. Щоб я зайнявся цією проблематикою, умовляла мене пізніше також ціла „верхівка" АК, з якою я намагався консультувати дані: шеф штабу Армії Крайової генерал Ґжеґож Пелчинський, голова розвідки району Львова Генрик Поховський, персональний шеф АК полковник, пізніше генерал Антоні Санойца. Жодному з них не йшлося про встановлення „їхньої правди" лише про знайдення „modus vivendi" з українцями.

– Чи Ви ніколи пізніше не жаліли, що взялися за цю проблему?

– Ніколи, хоч від самого початку я знав, що матиму до діла з „муром ендеції". Я був до певної міри пілсудчиком. Все, про що я протягом 35 років писав, зустрічалося з гострою атакою. Казали, що я захищаю тих, які мордували поляків. Ендеки називали мене українцем або українським жидом.

– Однак не еміґраційний український вчений, а історик з вроцлавського середовища Броніслав Пасерб зробив дуже схвальний підсумок Вашої праці. Такої рецензії про себе не стидався б жоден дослідник сучасної історії.

– Також і для мене та моїх знайомих рецензія професора Броніслава Пасерба у „Вроцлавських східніх студіях" була великою несподіванкою. Ніхто не думав, що в цьому часописі захочуть помістити щось позитивного про мою роботу. У статті, своєрідному підсумкові моїх праць, автор схвально й до ладу написав про проблематику, якою я займався роками: „Тожецький обстоює українську позицію, але поіншому не можна". Від років я зустрівся з більш кумедним окресленням. Професор з Манчестеру Роман Шпорлюк обіцяв рецензію на мої роботи помістити в „Harvard Ukrainian Studies". Ця рецензія, однак, донині не появилася.

– Чому Б. Пасерб написав, що Ви обстоювали українські позиції, але не можна було по-іншому?

– Я в своїх роботах постійно показував, що в ці роки Польща не дотримувалась міжнародних зобов'язань супроти української меншости. Не хотіли йти на поступки. Не відкрито університету, не було згоди на окреме самоврядування для Галичини.

– Чи Управління безпеки не втручалося в те, чим Ви займалися?

– Треба чесно признатись, що мені ані разу не дісталося міцно по голові. Колись тільки запросили мене до голови відділення архіву Міністерства внутрішніх справ, де я почув: „Тожецький, ми знаємо, чим Ви займаєтесь. Знаємо, що Ви зацікавлені політично невигідними матеріялами. Отримаєте від нас оці матеріяли, однак за умови, що Ви не зачіпатимете східнього сусіда". Я задумався: як писати про цю проблематику й не заторкувати справ Радянського Союзу? Але погодився вести з ними консультації в неприємних для нас та водночас важких для публікації справах. Я отримав дозвіл користуватися документами, що стосувалися українських справ у міжвоєнному періоді. Вони збрехали, що немає в них актів з періоду Другої світової війни. Вони не хотіли мені їх показати. Тому я зайнявся 1929-39 роками. Пізніше, у 80-ті роки, не дозволено мені виїхати до США з доповіддю про Митрополита Андрея Шептицького. У Центральному комітеті партії мені сказали, що свою роботу можу вислати.

– Здавалося б, що Ви опротестували і пояснили вже всі наклепи, стереотипи, пов'язані з особою Митрополита Шептицького. Чому ця особа, якої майже 60 років немає в живих, викликає стільки емоцій в поляків?

– Він зрадив Польщу! Прошу пам'ятати, що він походив з польського роду...

– Точніше – сполонізованого!

– Польського, коли йдеться про рід його матері. Всі розраховували, що він як Митрополит „перетягне на польський бік" українців. Але так не сталося.

– Часто звинувачують Митрополита у співпраці з німцями, ставлячи в доказ хоча б те, що Шептицький призначив капелянів для Дивізії „Галичина"...

– Він, як священик, не міг зробити по-іншому, знаючи, що ці люди підуть у бій, можуть загинути і вмруть з гріхом. Це був християнин великого масштабу, один з найбільших капелянів з часів війни в цій частині Европи. Польща не мала такого священика. Коли до Андрея Шептицького прийшов з побажаннями генерал-губернатор СС Вехтер, Митрополит сказав: „Ви мордуєте, влаштовуєте середньовічні полювання на людей!" Покажіть мені, будь ласка, іншого єпископа, який посмів би під час війни сказати таке генералу СС. Я дуже шаную Любомира Гузара, який нещодавно отримав від Папи кардинальське звання. Але вважаю, що першим кардиналом повинен стати Митрополит Андрей Шептицький. Це була людина, яка зробила дуже багато для Церкви. Це він врятував чин Василіян від русифікації. Це була найдостойніша людина з великою особистою культурою, яка володіла 6-ма мовами. Він єдиний звертався до жидів по-гебрейськи у справі віри і Церкви. Сказав, що не буде розмовляти з ними на ідиш, яку вважав мовою торгівлі.

– Чому ж тоді стільки років продовжується беатифікаційний процес Митрополита? Чи стереотипи, упередження могли настільки все ускладнити?

– Якщо вже хтось міг пошкодити беатифікаційному процесові Митрополита, міг це зробити колишній єпископ у Львові Євген Базяк. Він міг мати неабиякий вплив на Папу, якому раніше сприяв отримати пост краківського єпископа. Це він міг настроювати Івана Павла II та кардинала Ф. Махарського проти Андрея Шептицького. Але сьогодні вже цього єпископа немає в живих, і канонізація митрополита А. Шептицького лише в руках Ватикану.

Чимало замішання у ці справи ввела книжка Міцевського „Кардинал" про примаса Стефана Вишинського. Подібно Вишинський нарікав в присутності Папи на Митрополита Андрея Шептицького, який начебто „не протидіяв польсько-українській боротьбі". Це була неправда. Немає жодної вини Митрополита в польсько-українському конфлікті. Шептицький, як священик, не міг погодитися на розв'язки за допомогою ножа. Окрім того, був надто пов'язаний з польскістю, щоб тому не протиставитися. Я цікавий, як тепер виглядатиме справа канонізації примаса Вишинського, коли побачать світло денне такі ось факти?

– Пане професоре, коли вже говоримо про писання нісенітниць, – як Ви оцінюєте маштаб спустошення, які вчинили своїми публікаціями Едвард Прус, Яцек Вільчур та Віктор Поліщук?

– Немає сенсу говорити про Пруса. Це совєтський аґент. Подібно як прокурор НКВД Віктор Поліщук. Це люди, на тему яких не дискутується.

– Але польська правиця охоче посилається на „праці" оцих людей...

– Так, правиця також охоче возвеличує Романа Дмовського, але промовчує факт його стидливої хвороби.

– Подібно, намагаючись ліквідувати погані наслідки однієї з оцих „публікацій", автора якої, як кажете, культурній людині згадувати не годиться, отримали Ви пропозицію друкувати в паризькій „Культурі", хоч не від самого редактора Ґедройця.

– Коли появилися перші атаки на Митрополита Шептицького, ми звернулися разом з його небіжком Казимиром Шептицьким до примаса Юзефа Ґлемпа. Ми були обурені й просили його, щоб допоміг нам помістити відповідь на цю брехню в католицькому часописі. Примас Ґлемп нам відмовив. Він рекомендував звернутися до Є. Ґедройця. Після виходу Казьо подивився на мене, а я на нього: „Ні, цим шляхом не підемо. Якщо друкуватиму за кордоном, перекреслю собі можливості друку в країні. Мусимо тут надрукувати". 90-сторінкову роботу „Митрополит Андрей Шептицький і польське суспільство" пощастило мені опублікувати в Польщі.

– Як укладалася Ваша співпраця з українськими еміґраційними істориками?

– Не можу нічого поганого сказати про них. Я отримував від них усі документи, які тільки просив. Щоправда, вони не мали документів, що торкаються польсько-української боротьби, ці роботи були відокремлені. Деякі інші праці ОУН зібрало і передало в один з американських університетів. Як сказав мені М. Лебедь: „Доступ до них застережений навіть для українців, можна ними користуватися лише за згодою проводу ОУН".

– Кого з сучасних дослідників польсько-українських взаємин Ви цінуєте найбільше?

– Найбільше шанував я Лисяка-Рудницького. Його немає вже в живих. Якщо йдеться про сучасних, напевно не ціную Р. Маґочі, який керується принципами русинської політики. Не знав я істориків з Альбертського університету. Добре розумівся з Пріцаком, особою, якій навіть закидали, що вона надто пропольська.

– Пане професоре, Ви були одним з учасників зустрічей істориків, організованих ветеранами АК і Об'єднанням українців у Польщі. На сьогоднішній день ми зайшли у глухий кут. Українські і польські історики не можуть порозумітися в справах Волині й акції „Вісла". Чи оці дві справи можуть спричинитися до зірвання розмов?

– Так, можуть. Існує група осіб з давньої Ковельської дивізії АК (по-іншому – Волинської), яка мала свої особисті розрахунки і готова перекинути відповідальність з німців на українців. Але в принципі цю польську дивізію на Волині створено для боротьби з німцями. Якщо вони виступали проти українців, це було там, де захищали поляків, коли на них нападали якісь українські частини. Хто це був? Це були розсипані відділи, які зводили особисті сусідські рахунки. Вони брали реванш за давні кривди...

– Ви, пане Професоре, вже чимало написали спростувань у справі участи українців у Варшавському повстанні. Чому в Польщі постійно повертаються до цих помилкових тверджень?

– Під час Варшавського повстання по німецькому боці не було жодної військової української частини: ні полку, ні іншої. У Варшаві були тільки ті українці, які потрапили на підофіцерський вишкіл у Равіч. Коли німці забрали цілу частину СС з Равічу, взяли також всіх українців. Скільки могло бути українців у цій бойовій одиниці? Найбільше – тисяча осіб!

– Коли ми останнім часом розмовляли, якраз „розкручувалася" справа вояків Дивізії „Галичина", які живуть у Великобританії. Ви тоді сказали по телефону, що була це, на Вашу думку, російська провокація.

– Так, я це вважаю російською провокацією. Росіяни готові на все. Вони робили все можливе, щоб провокувати участь інших і на них скинути відповідальність. Росіянам не можна вірити жодною мірою.

– Це не надто добра перспектива для польсько-російських і українсько-російських взаємин?

– Росіяни зацікавлені в тому, щоб не було добрих польсько-українських взаємин. Перед майбутнім у наших взаєминах стоїть складне завдання: говорити вголос правду про те, що справді діялося.

– Серед дослідників цієї тематики тепер появляється щораз більше молодих, не обтяжених минулим осіб...

– Група молодих мусить закінчити те, чого не зробили старші історики, тобто точний облік боротьби на різних відтинках фронту.

– Дякую за розмову!

Вшанували українських жінок-героїнь

Учасниці свята Героїнь в Нью-Йорку (зліва): Текля Гнатишин, Надя Татчин, Стефа Косович, Лариса Маґун-Гурин, Надя Савчук, Рене Ланцба, Людмила Костик, Ліда Баб'юк.
Світлив Я. Кулинич.

НЬЮ-ЙОРК. – Кожного року в лютому українське жіноцтво відзначає світлу пам'ять героїнь свого народу. В неділю, 11 лютого ц. р., Об'єднання Жінок Організації оборони Чотирьох Свобід України спільно з Окружною Управою Союзу Українок Америки в Нью-Йорку влаштували Свято Героїнь. Вранці в церкві Св. Юра парох о. Лаврентій Лавренюк відправив Службу Божу та Панахиду за всіх українських героїнь, які віддали своє життя за волю і незалежність свого народу.

Святкова програма продовжувалась в залі Державницького фронту. На сцені на тлі Державного прапора України і золотого тризуба – портрет Ольги Басараб, адже саме їй було присвячено цьогорічне свято. Під портретом букет червоної калини, що символізує Україну.

Свято відкрила голова відділу ОЖ ОЧСУ ім. Уляни Целевич Людмила Костик. У вступному слові вона відзначила, що ми схиляємо голови в пошані і любові перед вічною пам'яттю кращих дочок України, вибраних Богом для великої місії жінки-героїні.

Присутні мовчанкою вшанували пам'ять українських героїнь. Дальше програму вела Стефанія Косович, культурно-освітня референтка Окружної Управи СУА, відділів Нью-Йорку. Святочну доповідь про життя і діяльність Ольги Басараб виголосила Лідія Баб'юк, пресова референтка Управи СУА. В оригінальній і зворушливій формі вона висвітлила немеркнучий подвиг славної дочки українського народу, яка прийняла мученичу смерть, – як воїн-лицар на полі битви і стала символом самопожертви, символом безмежної любови до українського народу. В концертній частині програми виступила відома співачка Лариса Маґун-Гурин, яка виконала кілька пісень при акомпаньяменті Рене Ланцба. Н Татчин зі студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької прочитала поему „Сон" Лесі Українки.

На завершення Свята Героїнь виступила Надя Савчук, голова Окружної Управи СУА, відділів Нью-Йорку, яка подякувала всім, хто причинився до урочистого і цікавого проведення цього свята. Вона відзначила хорунжих, які тримали прапори в церкві: Лідію Закревську, Теклю Гнатишин, М. Макар, Миросю Дякун; подякувала господарчим референткам Анні Кульчицькій та Ірині Старосольській за солодкий стіл; Т. Гнатишин – за мистецьке оформлення залі і сцени, а всім присутнім – за активну і чисельну участь. На закінчення всі разом виконали Державний гимн України. Свято Героїнь в Нью-Йорку ще раз засвідчило, що герої живуть вічно.

Лідія Баб'юк,
пресова референтка Окружної Управи СУА
відділів Нью-Йорку

„Карпатія" зростає

ВІННІПЕГ. – У Вінніпезі і Манітобі добре відома кредитова спілка „Карпатія". Солідна традиція доброї обслуги, вміла управа привели до того, що крім головного відділу виникли два додаткові. Із сім'ї численних українських кредитівок, які колись існували у нашому місті, ця єдина зуміла відповісти на вимоги часу, зрости відділами для вигоди членів і займає тепер 3-тє місце серед українських кредитівок Канади. „Карпатія" – чільний спонзор різних акцій в українській спільноті Вінніпеґу. 21 січня відбулися загальні збори кредитівки, на які до просторої залі УНО прибуло понад 200 осіб (1 відсоток членів) на 62-гі річні збори ощадно-кредитової спілки. Отець Олександер Гаркавий із православної катедри Пресвятої Тройці дзвінким тропарем і щирою молитвою поблагословив збори на успішні наради. Очевидно, метою згадки не є подавати весь калейдоскоп імен, питань та цифр, які присутні почули під час зборів, а лише поділитися приємним враженням, яке залишила та подія. Безперечно, успіх „Карпатії" – це передусім заслуга Ради Директорів під проводом інженера Богдана Галькевича і головного управителя „Карпатії", маґістра бизнесової адміністрації Гарольда Чорнобоя.

мґр. Йосип Демко

20-та українознавча конференція в Урбана-Шампейні

У лютому цього року закінчилася перша підготовча стадія з організації 20-ої щорічної українознавчої конференції в Іллинойському університеті (Урбана-Шампейн). Голова Української науково-дослідницької програми (УНДП) цього університету професор Дмитро Штогрин повідомив, що на цю ювілейну наукову імпрезу вже подали теми своїх доповідей науковці, запрошені з університетів США, Канади, Німеччини, України, Великої Британії та Ізраїлю. Очікується, що на конференції виступить прем'єр-міністер України Віктор Ющенко, котрий вже прийняв запрошення взяти в ній участь. Конференція відбуватиметься 18–23 червня цього року, під загальною темою „Десять років самостійности України". Кожен із шести днів роботи конференції буде присвячений окремій темі. Заплановано наступні тематичні секції: „Політичні проблеми сучасної України", „Економічний розвиток", „Умови соціяльного життя", „Наука й освіта в Україні", „Питання розвитку української мови та літератури", „Правові тенденції і реальні дії щодо стабілізації щоденного побуту", „Україна і діяспора", „Досліди з історії й культури України".

Крім офіційних сесій, у програмі конференції передбачаються також загальна дискусія та „круглий стіл", присвячені сучасній ситуації в Україні. При цьому наголошується, що, крім науковців, у роботі конференції братимуть участь запрошені з України представники урядових, законодавчих та судових органів держави. До Програмної комісії конференції входять такі вчені: В'ячеслав Брюховецький (Національний університет „Києво-Могилянська академія"), Ася Гумецька (Мишиґенський університет), Оксана Пахльовська (Римський університет), Ярослав Розумний (Манітобський університет), Олег Романів (Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові), Богдан Рубчак (Іллінойський університет, Чикаго), Леонід Рудницький (Український Вільний Університет), Володимир Стойко („The Ukrainian Quarterly"), Іван Фізер (Ратґерський університет).

Докладнішу інформацію можна отримати від секретаріяту Української науково-дослідницької програми: 104 International Studies Building, 910 South Fifth Street, Champaign, IL 61820, тел. (217) 356-9195, факс (217)356-7982.

Секретаріят УНДП

Діти влаштували „Баль дебютанток"

ҐОШЕН, Н. Й. – Щороку СУМ проводить Баль дебютанток, представляючи на ньому дівчат, яким виповнилося 16 років. Але діти з Ґошену не хотіли чекати і вирішили влаштувати власне свято.

Виховниці рою „Ведмедики" Маріянка Василик і Галина Щепко скликали спеціяльні сходини. Поки дівчата вчилися робити квіти з паперу, хлопці у гардеробі виготовляли капелюхи та вивчали свої ролі для цієї імпрези. Згодом дівчатка у довгих вечірніх сукнях у супроводі „кавалерів" з'явилися перед публікою, що складалася з батьків, друзів та інших глядачів. Їх представляла одну за одною подруга Христя Бігун. Свято продовжили танці, в яких мами та батьки танцювали зі своїми дітьми.

Після перекуски, приготованої подругою Марійкою Стройник, „Ведмедики" вже знали, що таке Баль дебютанток.

Андрій Бігун

У Фундації УВУ – новий Стипендійний фонд

Св. п. Ілля і Анастазія Мельники.

НЬЮ-ЙОРК. – Дмитро Досій, прибраний син св. п. Іллі і Анастазії Мельників, в пам'ять і пошану батьків створив Постійний Стипендійний фонд Українського Вільного Університету їхнього імені при Фундації УВУ, в сумі 25,000 американських долярів.

Св. п. Ілля і Анастазія Іванюк-Мельник народжені 1933 році в селі Задеревня Стрийського повіту. Бездітне подружжя прийняло в свою хату чотирилітнього Дмитрика, як рідного сина, дбайливо виховуючи його в любови до України та рідних традицій. В бурхливі роки Другої світової війни виїхали до Німеччини, працюючи у військових американських фабриках в місті Ансбаху. Згодом родині пощастило прибути до Америки, поселитися в стейті Мишиґен, у місті Флінті. Тут прожили аж до відходу у вічність. Св. п. Ілля і Анастазія Мельник завжди були горді українським походженням, активно працювали в своїй громаді і були жертвенні для українських потреб, чим дали добрий приклад свому прибраному синові.

Управа Фундації УВУ в Нью-Йорку висловлюють глибоку подяку шановному фундаторові Постійного Стипендійного фонду ім. Іллі і Анастазії Мельників Дмитрові Досієві за його фінансове сприяння українознавчим студіям та українській студіюючій молоді.

Оксана Луцька

Пам'яті Степана Хемича

Він був одержимий ідеєю

Минуло 40 днів після відходу св. п. Степана Хемича, який став відомий у США тим, що з одержимою відданістю посвятив своє життя ідеї матеріяльного забезпечення українознавчих студій і Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, як ініціятор і керівник Фонду Катедри Українознавства (ФКУ). Нижче – прощальне слово, виголошене над домовиною Покійного – від імені друзів, що разом з ним переживали воєнні події на чужині.

Прощаємося з тобою, дорогий друже Степане – від тих твоїх друзів, що їх лукава доля, так само, як і тебе, вирвала у юнацькому віці із батьківських хат в часі війни й закинула на чужину. Було їх багато – без батьків і рідні; вони, як і ти, мусіли пробиватись крізь життя. Пригадую, як ти зимою 1944 року прибув до збірного табору юнаків біля Лінцу в Австрії. Тоді ми познайомились, і ти розповідав про те, що коли везли в Німеччину, переїжджаючи Варшаву, потрапив під перехресний вогонь і був поранений.

Це був час Варшавського повстання у серпні 1944 року. Від смерти врятувався чудом. Видно, Боже Провидіння мало для тебе інші пляни. До кінця війни довелося пережити важкі бомбардування і непосильну працю при будові телефонічних ліній – у холоді і голоді, разом з іншими друзями. Вже тоді відзначався пок. Степан добротою і скромністю. До товаришів і німецького персоналу ставився з гідністю, шануючи своє особисте „я" і обороняючи свою національну гідність, коли була потреба.

Належав пок. Степан до ґенерації гімназійної молоді Галичини, що виховувалась у патріотичному дусі і готова була кожночасно на особисту жертву.

Степан був учнем Дрогобицької гімназії до часу своєї мандрівки в незнану чужину. Коли у травні 1945 року закінчилася війна, св. п. Степан, разом з численною групою друзів-юнаків, опинився у малому містечку Травнштайні у Баварії. І коли його товариші знову сіли на шкільну лавку, щоб здобути жаданий атестат зрілости, Степан, хоч мав кращу освіту, ніж інші, став на працю у харитативній службі УНРА (United Nations Rehabilitation and Repatriation Action), що опікувалася біженцями, щоб помагати своїм товаришам, забезпечуючи їх харчами й одягом. Це була велика жертва з його боку. І ця безкорисна самопожертва характерна для покійного протягом всього подальшого його суспільно-громадського життя.

Переїхавши до США і закінчивши дуже успішно підставові студії в Орегонському університеті та здобувши диплом маґістра політичних наук у Колюмбійському престижному університеті у Нью-Йорку, св. п. Степан мав усі дані зайнятись навчально-дослідною роботою і стати науковцем у своїй ділянці.

Якщо він не пішов тим шляхом, то через глибоке почуття потреби служіння своєму поневоленому народові. Степан дуже добре розумів значення науки й культури, як засобів боротьби за душу народу, як засобів боротьби за його національне і соціяльне визволення. А для того, щоб вільна наука, могла успішно розвиватись, потрібна адекватна матеріяльна база. І він обрав саме такий шлях служби українській науці, мобілізуючи для цього українську діяспору, як довголітній президент Фонду катедр українознавства. І був він, понад сподівання, успішний, бо – одержимий цією однією ідеєю.

Ідея ця – українознавчі студії в одному з визначних університетів США. А здійснення її – Український Науковий Інститут Гарвардського університету і три катедри українознавчих студій. В особі своєї дорогої дружини Марії, св. п. Степан знайшов віддану повірницю його ідеї і помічницю у її здійсненні.

Виростав Степан Хемич, як і вся його ґенерація, на патріотичних ідеях українських національних пророків – Шевченка, Франка, Лесі Українки, особливо Івана Франка, свого земляка з Дрогобича. І коли інші деклямували патріотичні вірші і фрази з ідейним змістом. Степан здійснював їх у практичному житті.

І саме про св. п. Степана Хемича можна з повним правом сказати за Франком:

Все, що мав у житті, він віддав
Для одної ідеї,
І горів, і яснів, і страждав.
І трудився для неї.

Вічна йому пам'ять!

Мирослав Лабунька

В школах України вивчатимуть новий предмет „Християнська етика"

КИЇВ. – 16 березня на засіданні Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій розглядалось питання про введення до шкільної програми обов'язкового предмету „Християнська етика". Голова Державного комітету у справах релігій Віктор Бондаренко зазначив, що „Християнську етику" має викладати спеціяльно підготовлений педагог, а не священник, як в ряді областей України. Крім того, Рада церков, за його словами, має вирішити, який підручник запропонувати на затвердження Міністерству освіти, зокрема, він не повинен відображати конфесійних переконань.

УНІАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

25 березня – зустріч з предсідником УНС Уляною Дячук і радним адв. Тарасом Шмаґалою мол., головою Статутової комісії, в домівці товариства „Самопоміч" (98 Second Ave., New York). Поч. о 1:30.

◆

Річні загальні збори в УНС:

25 березня – 76-го відділу Братства св. Івана Хрестителя в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку о 1-ій по полудні.

25 березня – Окружного комітету відділів у Філядельфії, в приміщенні ЗУАДКу (1206 Cottman Ave.). Початок о 1-ій год. по полудні.

28 березня – 88-го відділу „Союзівка", у бібліотеці на Союзівці. Початок о 7-ій вечора.

31 березня – Окружного комітету відділів УНС Вунсакет, Р.Ай., в залі церкви св. Михаїла (74 Harris Ave., Woonsocket, R.I.).

Початок о 1:15.

◆

25 березня – доповідь редактора журналу „Патріярхат" Миколи Галіва „Сучасна ситуація УКЦ і погляди на майбутнє", в будинку НТШ (63 Fourth Ave., between 9th and 10th St., New York).

Початок о 2-ій год.

◆

25 березня – загальні річні збори Української Національної Федеральної Кооперативи, в Українському Народному домі (142 Second Ave., New York).

Початок о 2-ій год.

◆

25 березня – загальні збори Об'єднання „Самопоміч", відділ в Нюарку, Н. Дж., у залі товариства „Січ" (680 Sanford Ave.).

Початок о 1:30.

◆

25 березня – день відкритих дверей в Українській католицькій семінарії Св. Василія Великого (195 Glenbrook Rd., Stamford, CT 06902). Тел. (203) 324-4578.

Початок о 10-ій ранку.

◆

29 березня – доповідь президента Freedom House Адріяна Каратницького „Свобода слова і сьогоднішня політична ситуація України" в інституті Гарімана при Колюмбійському університеті (420 West, 118 Street, Room 1219, New York).

Початок о 6-ій вечора.

◆

30 березня – круглий стіл під керівництвом д-р А. Березовенко на тему мовної політики в Україні в інституті Гарімана, при Колюмбійському університеті (420 West, 118 Street, Room 1219, New York). Д-р Прітт Джерв із Центру справ меншин в Німеччині зробить порівняльний аналіз мовної політики України і балтійських народів.

Початок о 12-ій год.

◆

31 березня – загальні річні збори Фундації УВУ (136 Second Ave., New York). Початок о 2-ій год.

◆

2 квітня – доповідь А. Ґраціозі з Університету в Неаполі в пам'ять Петришинів („Український фактор в европейській війні та революції 1905–1956 років"), в Гарвардському університеті у Barker Center, Thompson Room. Поч. о 4-ій год.

◆

8 квітня – концерт української церковної музики в St. Paul's Presbyterian Church (27475 Five Mile Rd., Livonia, Mich.). Співає хор „Бандуристи". Початок о 2-ій год. Вхід безкоштовний.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Варто видати книжку про А. Шептицького

Приємно було мені прочитати нотатку С. Лисака „Діячі Церкви і Богословської Академії" („Свобода", 19 лютого 2001 р.). З цього приводу хочу звернути увагу на велику книгу французького автора Кирила Королевського про Митрополита А. Шептицького, яка вийшла французькою мовою у Римі в 1963 році, а потім в англійському перекладі у Львові (Видавництво „Ставропігія", 1993 р.).

Ця книга підготовлена до друку в українському перекладі, але немає українського видавця. Книга К. Королевського має 617 стор. Дотепер є тільки дві книжки українського мовою про Митрополита А. Шептицького: д-ра Степана Барана (1950 р.) і о. д-ра І. Гриньоха (1961 р.). Варто, щоб якесь українське видавництво донесло цю книгу до українського читача.

Євген Перейма,
Нью-Йорк

З любови до ближнього

Товариство допомоги сиротам України має в своєму складі постійних опікунів дітей-сиріт, а також дістає допомогу від різних людей доброго серця. Саме до таких належать подружжя Федорців, які ніколи не відмовляють у допомозі сиротам України.

Коли померли їхні приятелі зі шкільної лави у Дрогобицькій гімназії – диякон Михайло Довбуш і мгр. прав Володимир Черевко, то родина Федорцевих в їхню пам'ять почала складати пожертви на допомогу сиротам.

Пожертви Теодосії і д-ра Василя Федорцевих говорить про їхню любов до ближнього. Вони жертвують також на потреби наших релігійних та освітньо-наукових установ в США і Україні.

Марія Йовик,
голова управи Товариства допомоги сиротам в Україні,
Дугластон, Н. Й.

Висловлюємо подяку благодійному фондові "Фундація ім. Т.Шевченка" (президент – Василь Іваницький) за безкоштовне отримання від фонду трьох копіювальних машин та десяти примірників факсимільного видання "Кобзаря" без вилучень і фальшувань, допущених у радянських виданнях. Міністерство освіти та науки України взяло курс на комп'ютеризацію сільської школи, яка без допомоги спонзорів не зможе забезпечити учням доступ до сучасних інформаційних технологій. Через те просимо читачів газети "Свобода" посприяти благодійній організації "Комп'ютери – школам України", котра знаходиться у Торонто, у збиранні коштів для цієї важливої акції. Наша адреса: 82100, м. Дрогобич, вул. Івана Франка, 24.

В. Скотний,
ректор Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка

Три „М" в сучасній Україні

Коли я ще був студентом комерційного відділу університету і вивчав ділянку індустріяльного керівництва, то дізнався про три поняття: „Material, manpower, management". Компонент „матеріял" розглядався, як різного роду ресурси, починаючи від сировини до готового продукту. Під поняттям „менповер" розглядався людський потенціял на всіх рівнях його зайнятости. Третій компонент розглядався як ефективне та розумне використання двох перших. Нас вчили, що Україна – багата країна, яка має великі природні багатства, що в Україні проживає 50 мільйонів населення – великий людський потенціял. І ми робили висновок, що Україна має перспективу на економічну могутність.

Сьогодні Україна вільна, одначе формула „Три М" в ній не працює. За 70 років комуністичного режиму ресурси України частинно зруйновані, однак багатства, про які нас вчили, в більшості залишились. Та й людський потенціял існує. Чому ж формула „Три М" в Україні не працює?

Пригляньмося до її третього компоненту, до державного керівництва. Вже дев'ять років ми чуємо про реформи, однак, як стверджують представники Европейської спільноти, до якої Україна намагається ввійти, вони посуваються надто повільно. Говориться про те, і з цим погоджується більшість, що Україні потрібні закордонні інвестиції, які допомогли б господарській активности. Але коли американська компанія „Моторола" хотіла інвестувати 500 мільйонів в комунікаційну систему України, її пропозиція не була використана. Тільки за умов розумного поєднання ресурсів та людської праці економіка спрацьовує. Тоді ж бо народжується ініціятива, постають і розвиваються підприємства, формується власний капітал, творяться місця праці для робітників. Часом потрібні для цього податкові пільги, державні субсидії для дрібних і середніх підприємств. Це є арсенал в руках державного керівництва для сприяння розвитку економіки. Тому що така економічна політика досі не застосовувалась, в Україні розвинулась „тіньова економіка". Зростає корупція. До державної скарбниці не надходять належні кошти, бо власники підприємств приховують прибутки, щоб уникнути високих податків. В той же час втрачає і підприємець, бо не може прозоро використати захований від держави прибуток. А в результаті не відбувається формування капіталу, хоч це основний компонент росту економіки.

Відсутність ясної економічної політики особливо помітна в галузі виробництва продуктів щоденного вжитку. Не маючи належної державної підтримки, український виробник береться за їх виробництво повільно, а тим часом український ринок заповнюється імпортними продуктами. Чужоземний робітник одержує платню за їх виготовлення, а український капітал втікає за кордон.

Добиваймося, щоб третій компонент формули „Три М" врешті почав працювати.

Лука Костелина,
Чикаго

Про громадське і особисте

Листи березня

Ряд листів, які надійшли до „Свободи" у березні, присвячено подіям громадського і культурного життя діяспори. **Микола Вірний** надіслав ілюстроване повідомлення про освячення мозаїки на соборі св. Андрія Первозваного у Сілвер-Спрінґу, Мериленд, в пам'ять про Ореста Петренка, після передчасної смерти якого у 1998 році родина зібрала пожертви на опорядження собору мозаїкою, а також посмертні згадки про довголітнього диригента хорів Юрія Філіпова (1917 - 2000), педагога і бібліографа Юрія Чернія (1921 - 1999). Микола Вірний надіслав розповідь про д-ра філософії Ігоря Масника, якому у вересні 2000 року виповнилося 70 літ.

Голова Української світової спілки професійних вчителів **Зіновій Квіт** надіслав звіт про діяльність спілки, в якому, зокрема, розповідає про наступні табори української мови, які готуються у Львові, Тернополі, Кам'янці-Подільському, Рогатині, Коломиї, Ужгороді і Самборі для дітей зі східних областей України. В кожному таборі буде по 20 дітей, які опісля візьмуть участь у Святі незалежности в Києві. Вперше до таборів приїдуть українські діти з Татарстану. Кошти на проведення таборів подарувала Централя українських кредитівок в Чикаго під проводом інж. Дмитра Григорчука. З. Квіт закликає прилучитися до цієї справи пожертвами, які можна надсилати на адресу: UWAPE (attn. Z. Kwit). 804 N. Woodstock St., Philadelphia Pa. 19130.

До речі, про життя українського земляцтва у Ставрополі на Волзі розповідає газета „Думка", яку переслав до „Свободи" **Сидір Кравець.** У цих краях діють товариство „Кобзар" в Башкирії, Українське земляцтво у Нижнєвартовську, Український культурний центр "Промінь" у Самарі, для яких С. Кравець радить передплатити „Свободу". Редакція чекатиме на чеки-дарунки від наших читачів, які дозволять виконати це побажання. При нагоді Ольга і Сидір Кравці надіслали свою пожертву у пресовий фонд „Свободи", за яку дякуємо.

Голова Товариства колишніх політв'язнів у Слов'янську **Іван Луценко** оскаржує впровадження в Україні пільг для колишніх офіцерів Радянської армії, партійних працівників, депутатів, учасників бойових дій СССР в інших країнах, орденоносців, тоді як потерпілі від комуністичного режиму, борці за вільну Україну жодних пільг не мають і живуть у злиднях.

Володимир Боднар з Нюарку (АГРУ) розповів про зустріч членів цієї організації з о. Мирославом Медведем і нагадав історію його спроб дістатися до США.

Цікаву пригоду з особистого життя описала **Марія Тимощук** з Кольорадо. Якось вона побачила у ресторані запрошення до почастунку українськими стравами і спокусилася ним. Але борщ у ресторані був зовсім не українським і пані Марія запропонувала приготувати справжній борщ з пиріжками. Місцева газета розповіла про неї і її борщ, а школа запросила розповісти про Україну. Тепер Марія Тимошук живе в будинку для старших людей і на дверях її покою прикріплені український і американський прапорці.

Ольга Макар вирізала з газети „Бережанське віче" розповідь про Миколу Легету, який до останніх днів життя піклувався про рідне село і заповів таку увагу усій своїй родині. Витинки з газети „Луцький замок" надіслала **Емілія Ковар** з Нью-Джерзі. У них йдеться про вояків УПА, полеглих на Волині.

Віктор Борисюк зі штату Нью-Йорк просить повернутися до питання пересилання пенсій зі США в Україну, важливого для тих, хто хотів би повернутися на землю батьків.

Катерина Кудиляк висловила пропозиції щодо зовнішнього оформлення „Свободи". Закоханий в Україну **Микола Федчишин** з Волочиська (він дякує родині Куждів за передплачену для нього „Свободу") надіслав свій вірш „В новій добі спом'янімо", а **Іван Ільків** з Нью-Джерзі переслав вірш про Україну учениці школи Оленки Богач з Бурштина у Прикарпатті. Надіслав свого вірша також **Федір Бабак** зі штату Вашінґтон.

Голова правління благодійного фонду „Єдина родина" **В. Сидорук** з Ковеля (вул. Олени Пчілки, 13) пише про засади діяльности фонду, покликаного сприяти єднанню українських родин в різних країнах.

Проректор Коломийського духовного училища УПЦ Київського Патріярхату митр. прот. **Василь Гаврилюк** має надію, що добродії допоможуть цій школі духовною літературою (вул. Залізнична, 1, с. Гвіздець 78260, Коломийського району, Івано-Франківської области), а голова правління районного товариства інвалідів „Надія" **Василь Кренцик** з Чорткова дякує ЗУАДК (директор Степан Гавриш), Українській євангельській церкві в Юніоні, Н. Дж. (пастор Павло Ходневич), Ользі і Володимирові Гриньковим з Розвілю, Миш., за доброзичливу допомогу і шле Великодні вітання усім читачам тижневика.

УКРАЇНА І СВІТ

УКРАЇНА СТУДЕНТСЬКА

„Могилянка" працює в ім'я майбутнього

Славна на весь світ у XVII і XVIII століттях Києво-Могилянська академія постала, немов фенікс із попелу, – після 175 років небуття, зі злої волі царського уряду. Не менш славною вона стала сьогодні. Національний університет „Києво-Могилянська академія" нині – провідна українська вища школа, відома в усьому світі. Сьогодні у нас у гостях президент НаУКМА професор Вячеслав Брюховецький.

– Восени минає десятиліття відновленої Києво-Могилянської академії. Яка вона сьогодні, відроджена українська святиня?

– Сьогодні в Національному університеті „Києво-Могилянська академія" навчається понад 2,700 студентів з усіх реґіонів України. Функціонує шість факультетів: гуманітарних і суспільних наук, правничих, економічних, природничих, соціяльних наук і технологій, комп'ютерних наук. Навчання відбувається на всіх освітніх рівнях – бакалаврські і маґістерські програми, аспірантура і докторантура. До речі, в цьому році вже захищають свої дисертації перші наші аспіранти і докторанти. Третій рік уже навчаються в департаменті доуніверситетської підготовки наші бурсаки, ті діти, переважно із сільської місцевости, яким треба краще підготуватися до вступу в академію. Крім навчального процесу, який проводиться виключно українською мовою (лише професори з інших країн можуть викладати англійською), НаУКМА веде інтенсивну наукову діяльність. Цього року вже всьоме відбулися Дні науки. В їх рамках – наукова конференція, диспути, виставки, круглі столи. І це триває цілий тиждень. Цього року лише на конференції було виголошено близько 350 наукових доповідей. Це свідчить, що українська наука не вмерла в складних економічних обставинах, молоді люди, коли їм створити відповідні творчі умови, тягнуться до наукових досліджень. Нам вдалося відновити університетське містечко на стародавній території Києво-Могилянської академії. Сьогодні НаУКМА – це шістнадцять будинків на Подолі в Києві, між Контрактовою площею і Дніпром. Крім центрального осередку в Києві, за ці роки ми створили ще два українські університетські центри, наші філії – в Острозі (ця філія вже дістала статус самоврядного університету) та на півдні України, в Миколаєві. Тут навчається разом ще 2,500 студентів. Також по всій Україні розростається мережа наших колеґіюмів (середніх шкіл, які працюють під орудою Києво-Могилянської академії). Вони сьогодні є в Києві, Черкасах, Запоріжжі, Теодосії (в Криму), Донецьку, Сіверськодонецькому (Луганщина), Тернополі, Кременці, селі Рожнів (Івано-Франківщина), Рогатині, Херсоні. Всього в колеґіюмах навчається понад 7000 учнів.

– Що нового плянуєте найближчим часом в НаУКМА?

– У цьому році ми відкриваємо ще маґістерську програму з журналістики, а також бізнесшколу. Сподіваюся, що також уже цього року відкриємо наш новий колеґіюм у Ромнах на Сумщині. Продовжується і розбудова власне нашого університетського містечка. У ньому ще є п'ять будинків, які покищо не належать академії. Але процес перебирання цих будинків уже починається. У квітні ми одержимо перший з них, а до кінця 2002 року – чотири інші. Звичайно, це додасть клопотів, бо, як і всі попередні будинки, ці також необхідно буде капітально ремонтувати. Але з нашим досвідом це вже нас не лякає. Але найголовніше нове – це те, чим займаємося впродовж усіх цих десяти останніх років: якість навчання і український дух академії.

– Як фінансово втримується академія? Адже це вже великий комплекс будинків тисячі студентів і співробітників...

– За роки відродження ми навчилися і збирати гроші на цю святу ціль, і заробляти їх, і ефективно витрачати, тепер вчимося гроші, які потроху накопичуємо, інвестувати, щоб університет мав більший прибуток. Десять років ми витрачали більшу частину зібраних коштів на нагальні потреби університету. А їх було багато – і ремонт приміщень, і устаткування цих відремонтованих приміщень, і комп'ютеризація університету, і первісне формування фонду бібліотеки, і побудова гуртожитку для студентів, і таке інше. Подібні нагальні потреби лишаються й надалі, але їхня питома вага істотно зменшується. Я хочу при нагоді ще раз подякувати всім українцям США і Канади, а також Західньої Европи, котрі допомагають нам упродовж усіх цих років. Без їхньої допомоги не було б наших успіхів, а в деяких моментах ми, можливо, навіть не вижили б. Низький вам уклін за це! І запрошую до Академії в Києві, де ви на власні очі можете побачити наші досягнення, зустрітися зі студентами та професорами. Якщо ж вас цікавить ширша інформація, то звертайтеся до нас або до наших представників. У США – це проф. Іван Фізер: (732) 846-4847, та інж. Ігор Вислоцький: (773) 685-1828. У Канаді – проф. Ярослав Розумний: (204) 488-8693.

Важливою нині є акція створення „ендаументу". Сьогодні ми перейшли до стадії сталого нагромадження фондів, з тим, щоб використовувати лише відсотки від зібраного недоторкального капіталу. А увесь цей недоторкальний фонд інвестуватимемо в економіку України. Користатимуть з цієї політики і економіка держави, й університет, і студенти. Звичайно, спершу це не буде дуже великою допомогою Україні, але згодом, коли наш недоторкальний фонд розростеться до розмірів ендаументу Гарвардського університету (а це обов'язково станеться), ми можемо перетворитися у поважну фінансову корпорацію, що провадитиме свою власну політику не лише на освітньо-культурному, але й на фінансово-економічному просторі України. Такі мрії можуть видаватися дивакуватими на тлі всіх сьогоднішніх українських негараздів, але чи не менш дивакуватими виглядали мої мрії десятилітньої давности про відродження Києво-Могилянської академії?! Дорогу осягає той, хто йде. І ми вже йдемо. І нас уже не одиниці. У 1991 році було лише п'ятеро, а сьогодні відроджена академія випустила в світ вже близько півтори тисячі своїх вихованців. Отже, якщо ми ще й не нагромадили значного фінансового капіталу, то принаймні вже маємо потужний людський капітал. Я знаю своїх студентів і випускників, знаю їхні потенції й амбіції. Я зустрічаюся щодень також з іншими молодими людьми. І це рятує мене від будь-яких песимістичних трагічно-апокаліптичних передбачень щодо майбутнього України як держави. „Ми є народ, якого правди сила ніким звойована ще не була".

– Це приємно чути, особливо на тлі сучасної складної політичної ситуації в Україні, яка нас усіх хвилює. А чи впливає це на діяльність НаУКМА?

– Звичайно, впливає. Будь-яка нестабільність негативно впливає на життя в будь-якій державі. Особливо це відчувається в країнах, які перебувають у перехідному періоді розвитку своєї економіки та й політичної системи. Це те, що є нині в Україні. І хоча за нашим статутом політична діяльність у стінах академії не дозволяється, поза її стінами, звичайно, ніхто не залишається байдужим щодо останніх подій у Києві та інших містах України.

Ми – за стабільний розвиток нашої економіки, за створення демократичної держави, за перемогу національної української ідеї. Але я волію досягти цих цілей не мітинґовими способами. Є єдиний продуктивний шлях до досягнення цієї високої мети – щоденна наполеглива праця. І я щасливий, що крім крикунів, яких, на жаль, у нас ще багато, я знаю в Україні тисячі людей, які працюють дуже ефективно, незважаючи на складні обставини нашого життя. І в цьому – запорука наших успіхів як держави, як нації.

– А які Ваші передбачення про розвиток ситуації в Україні?

– Треба мати мужність дивитися правді в очі. Ми вимріяли собі думку, що в 1991 році створили незалежну українську державу. Але насправді ми тільки переіменували УРСР в Україну. А все інше залишилося незмінним. І треба роки, щоб вичистити усю совєтчину, що немов іржа в'їлася в народну душу. Це дуже складне завдання. Набагато важче, ніж навіть зміна економічної формації. Ми повинні зрозуміти: те, що діється нині в Україні, неминуче мусило статися, бо це аґонія віджилого комуністичного трупа. Нам хотілося б миру, спокою і злагоди. Але їх треба завоювати, а не заколисувати себе благодушними ілюзіями. Прийшов час тверезої переоцінки наших словесних нагромаджень і захоплених вигуків „Слава". Треба побачити, скільки злодіїв нагріли руки на бідах України. І треба не тільки побачити їх, але й мати сміливість сказати: „Ти – злодій". А це дуже складно. Проте саме це відбувається сьогодні в Україні. Перед нами постає істина нашого національного буття. І від нас залежить: осягнемо ми її чи ні. А суспільство не може розвиватися там, де страх перед наслідками є сильнішим від любові до істини. Ми – на шляху до осягнення цієї істини. І цим наш час прекрасний і неповторний.

– Дякую за інтерв'ю і бажаю подальших успіхів Вам і нашій академії.

Інтерв'ю взяв **Пилип Горячківський**

ВІСТІ З ЧЕХІЇ

Встановлено пам'ятник

Пам'ятник українським героям і жертвам терору.

ПРАГА. – Українська громада спорудила на Ольшанському цвинтарі пам'ятник героям і жертвам терору в Україні. Спонзорами були д-ри Мурашко, Михайлишин, Янчик і автор цих рядків. Проте для його докінчення нам не вистачає грошей. Були б дуже вдячні добродіям за фінансову допомогу. Наша адреса: Українське лікарське товариство, Stresovicka, 37, 16200 Praha 6, Czech Republic.

Д-р Ярослав Баб'юк

Демонстрація протесту

ПРАГА. – 10 березня тут відбулося покладання квітів до пам'ятної дошки на честь Т. Шевченка, у якому взяли участь представники українських організацій в Чеській Республіці. Церемонія перетворилася на демонстрацію під гаслом „Кучму геть!", учасники якої передали Посольству України листа з вимогою відставки Президента України. Листівки з протестами були роздані також на вечорі пам'яті Шевченка, який провела Організація українських жінок в Чехії. 11 березня біля українських католицьких та православних церков пікетувальники роздавали листівки з закликами до демонстрації. Обговорювався проєкт спільного Европейського походу в Україну.

VIGO
express money transfer to
UKRAINE

Економіка України долає кризу

Державний комітет статистики України надіслав до „Свободи" аналізу стану економіки в січні нинішнього року у порівнянні з січнем 2000 року. За цими даними приріст валового внутрішнього продукту становить 9.1 відсотка. Особливо відчутний приріст валової доданої вартости в обробній і добувній промисловості, торгівлі і будівництві.

Промисловість

У січні нинішнього року **випуск промислової продукції порівняно з січнем минулого року зріс на 19.5 відсотка.** Збільшились обсяги виробництва у всіх основних видах промислової діяльности, крім виробництва та розподілення електроенергії. На підприємствах обробної промисловости, де зосереджено дві третини всього промислового виробництва України, приріст продукції становить 27.1 відсотка. Підприємства харчової промисловости та перероблення сільськогосподарських продуктів збільшили випуск продукції на 32.3 відсотка. У легкій промисловості обсяги продукції проти січня минулого року зросли на 40.5 відсотка. На підприємствах з оброблення деревини та виготовлення виробів з неї у січні поточного року проти січня минулого обсяги продукції зросли на 50.1 відсотка. Значного збільшення продукції досягли підприємства металюрґії, машинобудування, коксівництва, нафтопереробки, будівельних і скляних матеріялів.

В сільському господарстві зростання обсягу продукції за минулий рік було незначним (0,5 відсотка), але прикметно, що **в приватних господарствах виробництво зросло на 2.5 відсотка, а у сільськогосподарських підприємствах зменшилось на 6.1 відсотка.** Аграрні підприємства забезпечені пально-мастильними матеріялами для весняно-польових робіт значно краще, ніж торік.

Сталися зміни і в будівництві. За минулий рік **підприємства недержавної форми власности виконали дві третини загального обсягу робіт**, хоча приріст виконаних ними робіт (8.6 відсотка) менший, ніж на державних підприємствах (10.6 відсотка).

Зовнішньо-економічна діяльність

Зовнішньоторговельний обіг товарів та послуг України у минулому році становив 33.4 млрд. дол. США і збільшився порівняно з 1999 роком на 18.5 відсотка. **Позитивне сальдо зовнішньоторговельного балансу країни у минулому році становило 2.8 млрд. дол.** (у 1999 році воно становило 2.2 млрд. дол.). При цьому обсяги експорту збільшились на 25.8 відсотка, імпорту – на 17.8 відсотка.

Зовнішньоторговельні операції з товарами у минулому році Україна здійснювала з партнерами із 189 країн світу. Чужоземні інвестори вклали у підприємства України на 1 січня 2001 року майже 3.9 млрд. дол. США прямих інвестицій, що надійшли з 110 країн світу.

Приріст споживчих цін у січні нинішнього року становив 1.5 відсотка (у січні попереднього року – 4.6 відсотка). Ціни на продовольчі товари зростали швидше, ніж на послуги та непродовольчі товари.

Рівень життя

Номінальні грошові доходи населення за минулий рік порівняно з 1999 роком збільшились на 40.4 відсотка, а реальні грошові доходи, визначені за винятком обов'язкових платежів, добровільних внесків та з урахуванням впливу інфляції, зросли на 6.3 відсотка.

Середньомісячний грошовий дохід у розрахунку на душу населення за 2000 рік становив 146 грн. проти 103.3 грн. у 1999 році. Середньомісячна заробітна платня одного працівника у минулому році, за попередніми даними, становила 230.13 грн, що на 29.6 відсотка більше, ніж у 1999 році. Реальна заробітна плата щомісячно зростала в середньому на 0.3 відсотка. Разом з тим, середньорічний індекс реальної заробітної плати у 2000 році відносно попереднього року становив 99.1 відс.

У 2000 році **вдалося досягти суттєвого зменшення заборгованости** із виплати заробітної платні. Досить значною залишається частка боргу, що утворився у 1999 році та попередніх роках. Зазначена сума становить 41.6 відсотка всього обсягу невиплаченої заробітної платні. Порівняно з січнем минулого року сума боргу зменшилась удвічі.

Заборгованості із виплати пенсій та грошової допомоги після повної ліквідації боргу у вересні 2000 року не виникало. За даними міністерств та інших органів виконавчої влади, у закладах освіти заборгованість із виплат стипендій та грошового забезпечення студентів, курсантів та учнів протягом січня 2001 року зменшилась в 5.3 раза, яка є меншою від суми заборгованости за відповідний період минулого року.

За 2000 рік майже 5 тисячам сімей **призначені субсидії** для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії. Середній розмір призначеної в грудні минулого року субсидії цього виду на одну сім'ю становив 233 грн.

На початок лютого нинішнього року на обліку в державній службі зайнятості перебувало 1,188.7 тис. незайнятих громадян. **Рівень безробіття за перший місяць поточного року в цілому не змінився** і залишився на рівні 4.2 відсотка працездатного населення працездатного віку.

Коментар «Свободи»

Перегляд підсумків господарювання, звісно, дає можливість відчути тенденцію економіки України до подолання кризи. Проте статистики, за звичаєм, наводять дані, котрі заспокоюють провідників, але не передають справжнього стану. Якщо у більшості галузей промисловости досягнуто зростання виробництва проти січня минулого року, то залишається невідомим, яким є стан виробництва у порівнянні з початком кризи.

Отже, подвоєння випуску виробів з деревини може означати також, що тепер їх випускається вдвоє менше, ніж 10 років тому, за умови, що ця галузь зазнала повної зупинки. На жаль, таких даних статистики не наводять.

Вкрай важливий для України показник закордонних інвестицій теж показує тенденцію до їхнього зростання, але не передає обсягу цих капіталовкладень у порівнянні з минулим часом чи з іншими державами. Інвестори мають до вкладення в економіку в країнах світу лише обмежену суму капіталу, і дуже істотним є, чи той капітал вони вкладуть в економіку Росії, Польщі чи України.

Зростання обсягів закордонної торгівлі теж має свої приховані тенденції: одна справа - продаж продовольства, зовсім інша - зброї, тому що ринок продовольства ніколи не скорочується, а потреби у зброї мають свої межі, число її виробників теж обмежене.

На жаль, попри зростання доходів і платні населення купівельна спроможність людей практично не змінилася, що є свідченням злиденного стану багатьох родин. Держава спромоглася виплатити борги пенсіонерам, але не платить стипендій студентам і учням, тоді як від молоді майбутнє держави залежить. Субсидії на оплату електрики і тепла рятують виробників цих благ, але не підвищують відповідальности населення, привченого до того, що усе полагодить держава... з кишені тих же пенсіонерів чи платників податків. Одне слово, криза минає, проблеми залишаються.

Опрацював **Л. Хмельковський**

Нова серія конференцій УВАН

НЬЮ-ЙОРК. – У зв'язку з відзначенням свого 50-річчя, Українська Вільна Академія Наук у США розпочинає цикл конференцій на тему: „Внесок вихідців з України у скарбницю культури і науки Америки".

Більшості української спільноти в Америці добре відомі імена таких мистців, як Олександер Архипенко (1887-1964), скульптор-новатор, народжений в Києві; Яків „Жак" Гніздовський (1915-1985), графік і маляр, народжений в Галичині; Андрій „Енді Варгол" Вархола (1928-1987), аванґардний художник, син емігрантів зі словацької Лемківщини; та інших таких же славних мистців, так чи інакше пов'язаних з Україною.

Менш відомі нашій американській діяспорі корифеї американської науки, що їхні корені також сягають в Україну. Між ними можна назвати таких світочів, як Степан Тимошенко (1878-1972), основоположник теорії міцности матеріялів, народжений біля Чернігова; Ігор Сікорський (1889-1972), „батько" вертолетів, народжений в Києві; астроном Отто Струве (1897-1963), першовідкривач міжзоряної речовини, народжений в Харкові; Юрій „Джордж" Кістяковський (1900-1982), співучасник спорудження ядерної зброї, народжений в Києві; Олександер Смакула (1900-1982), винахідник противідбивної оптики, народжений в Галичині; Георгій Ґамов (1904-1964), піонер квантової теорії і космології, народжений в Одесі; фізик Николай „Нік" Голоняк (1928 –), лавреат академічних, індустріяльних і державних відзначень, син еміґрантів із словацької Лемківщини; та інших, не менш визначних. За свої надпересічні здобутки в науці і техніці ці вчені користуються високим визнанням спеціялістів у їхніх ділянках. Управа УВАН вважає, що буде на часі українській діяспорі, і не лише їй, дізнатися докладніше про цих велетнів американської науки, що їх походження пов'язане з Україною.

Перший цикл наших конференцій зосереджується на вчених точних, природознавчих і технічних наук, тому що вони нашому загалові менш відомі. Усі названі науковці походять з українських земель, при чому наш вибір оснований виключно на наукових заслугах, без огляду на етнічну, ідеологічну чи релігійну приналежність.

Перша із запланованих конференцій відбудеться в будинку УВАН в Нью-Йорку (206 W. 100th. St.) у неділю, 6 травня 2001 року, о год. 2:30 по пол. У програму цієї конференції входять три доповіді: Д-р Василь Харик: Степан Тимошенко – основоположник теорії міцности матеріялів. Д-р Микола Доліба: „Теодозій Добжанський – на витоках модерної генетики". Д-р Святослав Трофименко: „Юрій Кістяковський – при колисці ядерної зброї".

Управа УВАН запрошує нашу громадськість до чисельної участи у цій конференції. Слухачам буде не тільки цікаво почути про життя і досягнення великих вчених, але також запізнатися з прелеґентами, які вже самі мають визначні наукові заслуги.

Наступні конференції з циклу точних наук включатимуть доповіді про інших вище названих вчених, а також про вчених, що їх імена нам ласкаво подадуть на розгляд читачі цієї статті. Ще раз підкреслюємо, що наш вибір обмежується двома критеріями: (1) походження американського вченого, або його батьків, з українських земель; (2) високі наукові заслуги (етнічність, ідеологію чи релігію не беремо до уваги). Бажано буде подавати імена прелеґентів, які могли б доповідати про запропонованих вчених.

Пізніше УВАН має на меті влаштовувати подібні цикли конференцій з гуманітарних наук та з мистецтвознавства і музикології. Будемо вдячні читачам за поради для підбору особистостей і у цих галузях. Адреса УВАН у США: Ukrainian Academy, 206 West 100th Street, New York, NY 10025-5018.

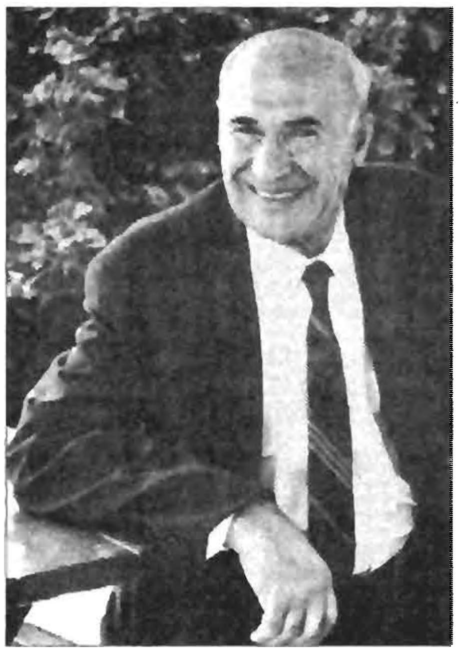
Олекса Біланюк,
Президент УВАН у США

Сприяймо Україні

(Закінчення зі стор. 5)

місцевої влади з українськими можновладцями – не на користь останніх. **Ярослав Стех** побував на демонстрації біля Консульства України в Торонто, де близько 50 українців палили портрети Президента України і скандували гасла. Він вболіває з приводу малого числа учасників демонстрації, котру, можливо, не помітили мешканці міста і закликає на наступну демонстрацію **вийти більш численно. Вочевидь, і портретів Президента України треба буде спалити більше?**

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

В. В. Кричевський.

„На Україну повернусь"

До 100-річчя з дня народження В. В. Кричевського (1901–1978)

У березні минає 100 років з дня народження Василя Кричевського, представника надзвичайно талановитої родини мистців Кричевських, сина славного архітекта, художника, мистецтвознавця Василя Григоровича Кричевського. І хоч виростав у тіні великого батька, повною мірою виявив свою ориґінальну мистецьку індивідуальність.

В. В. Кричевський народився 18 березня 1901 року у Харкові. Закінчивши ґімназію, навчався в Київському університеті, в Українській академії мистецтв, закінчивши студії в 1923 році. Був викладачем у Художній Промисловій Школі. Протягом десяти років працював як художній керівник в Одеській, а згодом Київській кіностудіях. Оформив 16 фільмів, серед них – шедевр української кінематографії, Довженківський фільм „Земля", котрому в 1958 році на міжнародному фестивалі в Брюселі було надано першу нагороду. Його дружина Олена теж працювала в кіно-студії мистецьким керівником. Для знімання кадрів вони подорожували по Україні, роблячи багато рисунків-етюдів, які пізніше використали в малярстві.

Василь Васильович працював також у книжковій графіці, особливо помітний його альбом графічних рисунків „Донбас". Тематикою його живопису були переважно краєвиди і портрети. В 30-их роках ім'я його вже було відоме в Україні.

З початком Другої світової війни родина Кричевських перебувала в Києві, де під німецькою окупацією доводилось терпіти голод і холод. В тяжких умовах все ж продовжували малярську творчість. В 1943 році, під наступом фронту, почалась мандрівка на захід – через Прагу, Австрію до Західньої Німеччини. Еміґрантське життя в повоєнній зруйнованій країні не було легким, однак українські мистці організувались і були далі творчо активними.

В травні 1949 року Василь Васильович з родиною виїхав до США. В переїзді через Атлантику на пароплаві ми з мамою познайомились з родиною Кричевських, – на пам'ятку в нашій колекції зберігається невеликий олійний пейзаж, який Василь Васильович тоді, просто на палубі корабля намалював.

Кричевські поселились у Каліфорнії, поблизу Сан-Франсіско. Там поміркований клімат і краса природи сприяли малярській праці. Василь Васильович залюбки малював гори Сієрра Невада і морські узбережжя, але часто вертався до української тематики. Розмалював іконостаси в кількох українських церквах, працював у ділянці портрету. Мав одноособові виставки, а також на спілку з донькою Катериною Росандіч, талановитою маляркою, в американських і канадських ґалеріях, брав участь в українських збірних.

В 1964 році передчасно померла дружина Олена Євгенівна. Василь Васильович продав свій будиночок, багато їздив по Каліфорнії і східних штатах Америки, змальовуючи краєвиди, аж доки тяжка хвороба примусила поселитись в домі дочки, де і помер в червні 1978 року. Працював невтомно. Навіть хворий в ліжку продовжував малювати краєвиди-мініятюри, які своєю завершеністю не поступались більшим картинам. Остання його мініятюра овіяна тугою за рідним краєм і його красою, – в далині під хмарним небом синіє високий берег ріки, а на передньому плані – дорога, попри лани достиглої пшениці.

В основі реаліст, вживав споріднені з імпресіонізмом світло-тіневі ефекти, малював в улюблених голубо-фіялкових, оранжевих тонах. Він лірик-оптиміст, його кольори соковиті, соняшні, життєрадісні. Критики відзначають його майстерність у переданні неба і хмар в передвечірнім і ранковім освітленні, називають поетом природи. Мистець багатогранний, він володів різними техніками, малював олійними, акварельними фарбами, темперою, а менш уживану техніку ґвашу підніс на небувало високий рівень.

Численні його твори знаходяться в приватних збірках і музеях США, в Канаді та Европі. В незалежній Україні відновилось шанування творчости трьох поколінь мистців Кричевських. Донька Василя Васильовича, відома малярка Катерина Кричевська-Росандіч, подарувала музеям України багато картин і архівних матеріялів. Одна з виставок, присвячена її батькові, була влучно названа „На Україну повернусь".

Неоніля Винярська,
Клівленд, Огайо

Фільм „Нескорений" викликав велике зацікавлення

НЬЮ-ЙОРК. – У неділю, 11 березня, відбулася прем'єра довгоочікуваного фільму про Романа Шухевича–Тараса Чупринку під назвою „Нескорений", створеного режисером Олесем Янчуком, за ініціятивою Українського Конґресового Комітету в США. Здається, вже давно українці Нью-Йорку та околиць не збиралися в такій кількості, як саме на прем'єрі цього фільму. Довгі черги зацікавлених стояли перед місцем демонстрування фільму, терпеливо чекаючи на можливість увійти до залі. Ця заля, призначена на понад 300 місць, була вщерть виповнена публікою, старшою і молодшою, й то двічі того самого дня. І для багатьох не було вже квитків.

Думки про новий фільм:

Головний актор фільму Григорій Гладій: "Виконувати ролю генерала Шухевича, правдивого захисника та борця за свободу України, було надзвичайною честю для мене. Я відчув, що означає бути генералом Шухевичем".

Президент УККА Михайло Савків, мол.: "Без допомоги українських організацій та членів української громади ми не могли б сьогодні побачити правдиву історію України".

Режисер Олесь Янчук: "Коли ви прочитаєте рецензію у газеті "Комуніст", то зрозумієте, що газета не насмілилась послати своїх представників на прем'єру фільму. Вони критикували, базуючись на різних оглядах у пресі".

Перед початком висвітлення фільму присутні мали нагоду послухати розповідь президента СКУ Аскольда Лозинського про генезу фільму, який постав з бажання проводу УККА показати частину нашої національної історії, яка в підсовєтській Україні була замовчувана. Це бажання здійснилося завдяки співпраці Українського Конґресового Комітету Америки, Національної кіностудії ім. О. Довженка, за сприяння міністерства культури і мистецтв України, та завдяки ентузіязмові режисера Олеся Янчука.

А. Лозинський представив публіці режисера. О. Янчук подякував усім, що причинилися до здійснення цього задуму, якого виконання тривало чотири роки. Як відомо, прем'єра фільму відбулася в Києві 11 листопада 2000 року і на ній були прем'єр-міністер України В. Ющенко, міністер культури Б. Ступка та інші урядові особи. О. Янчук інформував, що критики прийняли цей фільм позитивно, за вийнятком комуністичної преси. Він представив публіці виконавця головної ролі Р. Шухевича – Григорія Гладія, стверджуючи при тому, що дочка Р. Шухевича, Марія, після ознайомлення з фільмом дякувала за точність у виконанні ролі батька. Сам актор вияснив, який сильний слід залишила ця роля в його душі, та заявив, що внутрішній зв'язок з цим фільмом ніколи не розірветься.

Президент УККА М. Савків привітав присутніх і подякував усім, що причинилися до появи фільму, а представниця Вестерн Юніон – спонзора вистави вручила подарунки для головного актора і режисера фільму. Учасники прем'єри нагородили режисера та головного актора, а в їхніх особах – усіх співакторів щирими оплесками. Тепло вітали головних творців фільму запрошені УККА на гостину після закінчення прем'єри представники української громади, заспівавши О. Янчукові та Г. Гладієві „Многая літа".

На показ фільму були запрошені виконуючий обов'язки Генерального консула України у Нью-Йорку Сергій Погорельцев з дружиною, інші представники уряду України, колишній радянський політичний в'язень Надія Світлична, провідники та члени різних українсько-американських організацій, а також члени української громади та новоприбулі.

Після показу фільму присутні отримали автографи режисера та ведучого актора.

О.К.

Співають „Многая літа" тим, що причинилися до прем'єри фільму „Нескорений". Зліва – в. о. Генерального консула України в Нью-Йорку С. Погорельцев, М. Галів, А. Лозинський, В. Баранецький, О. Янчук, Г. Гладій.

СПОРТ

Яна Клочкова – спортменка року

КИЇВ. – У Палаці „Україна" 17 березня відбулась урочиста церемонія нагородження переможців 5-ої загальнонаціональної програми „Людина року-2000". З привітанням до учасників церемонії звернувся Президент Леонід Кучма, який 1996 року теж був переможцем цієї програми за однією з номінацій. У номінації „Спортсмен року" - переможницею стала дворазова олімпійська чемпіонка з плавання Яна Клочкова.

Акробатика

КИЇВ. – На стадіоні "Спартак" відбувся відкритий чемпіонат Києва зі спортивної акробатики-2001.

У ньому взяли участь найсильніші акробати Европи. Переможці змагань серед чоловіків - кияни Валерій Катюшин, Микола Марченко, брати Олексій та Сергій Артемчики. У жіночій групі перемогла акробатична трійка з Донецька Христина Комелягіна, Наталя Давиденко, Оксана Бурих.

Фігурне ковзання

До 25 березня в канадському Ванкувері тривають заключні змагання перед Олімпійськими іграми – чемпіонат світу з фігурного ковзання. 210 кращих фігуристів з 55 країн світу зібралися в Канаді для того, щоб виявити, хто з них виступатиме в Салт-Лейк-Сиṫі 2001 року.

Восьмий чемпіонат світу визначатиме кращих в п'яти категоріях – чоловіки, жінки, пари, танці на льоду. Серед учасників суперзірки всього світу – від росіянина Олексія Ягудіна, який перемагає на всіх змаганнях ось вже протягом трьох років, до переможця 1996 року американця Тодда Елдріджа. Триразовий чемпіон світу канадець Елвіс Стойко теж залишається фаворитом змагань. У жінок всі події розвиваються навколо Мішель Кван, яка є просто ідеалом фігуристки. Триразова чемпіонка світу захищає свій титул від росіянки Ірини Слуцької, яка в 2000 році стала володаркою срібла, та Марії Бутирської, яка була чемпіонкою в 1999 році. Тим часом, претенденткою на перемогу є й чотириразова чемпіонка Канади Дженніфер Робінсон.

У змаганнях пар чемпіони світу росіяни Марія Петрова та Олексій Тихонов стали суперниками дворазових чемпіонів світу Олени Бережної та Антона Сіхарулідзе, теж з Росії. Претендентами на золото є дворазові срібні призери китайці Ксі Шен та Хоньбо Жао, а також канадські чемпіони Джемі Сейл та Давид Пелетьє. У танцях на льоду французькі чемпіони світу та переможці в 2000 році чемпіонату Канади Марина Анісіна та Гвендал Пейзера роблять все, щоб знову продемонструвати свою клясу. Беззмінними суперниками французів є італійці Барбара Фузар-Полі та Мауріціо Маргальо, срібні призери минулорічного чемпіонату. Чотириразові бронзові медалісти Ше-Лінн Бурн та Віктор Краац є дуже успішними канадськими фігуристами і, звичайно ж, намагаються піднятися якомога вище на п'єдесталі пошани.

Триразовий чемпіон світу Елвіс Стойко (Канада)

Україну на чемпіонаті представляють: в жіночому катанні – Олена Ляшенко, Галина Маняченко, в чоловічому одиночному ковзанні – Дмитро Дмитренко та Віталій Данильченко, у змаганні спортивних пар – Олена Савченко та Станіслав Морозов, з танців на льоду – Олена Грушина та Руслан Гончаров.

Футбол

Друге коло чемпіонату України, що розпочалося 11 березня для команд вищої ліги, не принесло несподіваних результатів. Лідери отримали перемоги, автсайдери поступилися. Головні претенденти на "золоті" нагороди, "Динамо" та "Шахтар", отримали свої перемоги, а дніпропетровський "Дніпро" ще більше закріпив свої претензії на "бронзові" медалі. Несподіваний результат 14-го туру зафіксовано в Харкові, де місцевий "Металіст" не зміг обіграти львівських "Карпат", що нині переживають не найкращі часи. Отже, турнірну таблицю після першого кола очолюють "Динамо" та "Шахтар". Дніпропетровський "Дніпро" посідає третє місце.

* * *

Тренерський штаб збірної України оприлюднив список гравців на відбіркові ігри чемпіонату світу 2002 року з Білоруссю та Велзом. Серед гравців збірної – 9 „динамівців", 4 гравці "Шахтаря" та 6 леґіонерів. Серед несподіванок – виклик до збірної "росіян" Сергія Снитка та Олександра Грановського.

Склад збірної: воротарі - Олександер Шовковський ("Динамо", Київ), Максим Левицький ("Спартак", Москва), Юрій Вірт ("Шахтар", Донецьк); оборонці - Юрій Дмитрулін, Владислав Ващук, Андрій Несмачний, Олександр Головко, Сергій Федоров (усі - "Динамо"), Олег Лужний ("Арсенал", Англія), Олександер Грановський ("Спартак"), Сергій Снитко ("Чорноморець", Новоросійськ); півзахисники - Василь Кардаш, Артем Яшкін (обидва - "Динамо"), Анатолій Тимощук, Сергій Попов (обидва - "Шахтар"); нападаючі - Сергій Ребров ("Тотенгем", Англія), Андрій Шевченко ("Милян", Італія), Андрій Воробей ("Шахтар"), Олександер Мелащенко ("Динамо").

Художня гімнастика

В київському Палаці спорту вже вдев'яте відбувся турнір "Чаша Дерюгіної- Нафтогаз" Ґран-Прі-2001. У змаганнях взяли участь національні федерації Росії, Білорусі, Болгарії, Греції, України. Окрім того, в столиці України виступили найсильніші гімнастки з 34-ох країни світу – Франції, Німеччини, Угорщини, Австрії, Голляндії, Швеції, Чехії, Фінляндії, Польщі, Туреччини, Португалії, Еспанії, Ізраїлю, Італії, Бельгії, Словаччини, Югославії та інших країн. Змагання за Чашу проходили в два етапи: на першому визначили абсолютну чемпіонку турніру. Другий етап став стартом до світової серії "Ґран-Прі - 2001". Серія "Ґран-Прі-2001" складається з 7 турнірів, які проходять за єдиним реґляментом з однаковою системою нарахування очок до загального заліку "Ґран-Прі". "Чаша Дерюгіної" – це перший міжнародний турнір сезону.

За підсумками турніру перемогли українки – абсолютна першість залишилася за Аліною Кабаєвою, друге місце - за Іриною Чащиною, Ганна Безсонова виграла третє місце.

Біатлон

В норвезькому місті Голменколені відбувся останній етап Чаші світу з біатлону. Останнім видом змагань цього етапу стали перегони з масовим стартом і у чоловіків, і у жінок.

Українські біатлоністи порівняно з попередніми виступами показали непогані результати. Вячеслав Деркач фінішував 23-им, а Андрій Дериземля – 26-им.

У жінок третьою фінішувала українка Олена Зубрилова, яка вчора також показала непоганий результат – четверте місце.

Тетяна Водоп'янова опинилася на 12 позиції, що теж можна вважати успіхом. А на чотирнадцятій позиції значиться українка Олена Петрова.

Результати гонки з масовим стартом 12,5 км, жінки:

1. Ю (Китай) 1000 - 36:46.7
2. Форсберг (Швеція) 0110 +1.7
3. Зубрилова (Україна) 3000 +32.3

Легка атлетика

Ще кілька тижнів тому, говорячи про виступ легкоатлетичної збірної України на зимовому чемпіонаті світу в Лісабоні, довелося прогнозувати майже повну відсутність реальних шансів на золоті медалі цього складу команди, котрий зазнав торік значних втрат.

Інга Бабакова в стрибках у висоту виявилася однією з небагатьох підготовлених до боротьби за вищу нагороду, бездоганно пройшла висоти від 180 до 198 см, долаючи їх з першої спроби, але на останньому рубежі взяла висоту лише з третьої спроби і програла.

У стрибках у висоту серед чоловіків Сергій Димченко був з результатом 225 см восьмим, а 22-літній Андрій Соколовський з Вінниці виборов срібну медалю.

Штовхач кулі Юрій Бєлоног виявився восьмим, з невластивим для себе результатом - 19,71 м. Анжела Балахонова, як і в Сіднеї, не взяла в стрибках із жердкою початкову висоту 4,25 м.

Отже, дві срібні медалі в єдиному виді - стрибку у висоту - поставили Україну поруч із Румунією на 15—16-те місця. Могло бути й гірше - адже участь у змаганнях брали130 країн світу.

* * *

Жорстке покарання винесли бронзовому призеру Олімпійських ігор в Атланті з штовхання ядра українцеві Олександрові Багачу. Винесений вирок - довічна дискваліфікація. З 1989 року Багача вже тричі звинувачували у вживанні допінгу. Минулого року допінгтести Багача дали позитивний результат. А у 1997 році на чемпіонаті світу з легкої атлетики у Багача знову через допінг забрали золоту нагороду змагань.

Українська федерація легкої атлетики, яка перед початком Олімпійських ігор в Сіднеї підтримувала Багача, нині вирішила не подавати позов до апеляційного комітету Міжнародної Федерації легкої атлетики. Але інформацію про дискваліфікацію атлета підтвердила. Нагадаємо, що О.Багач, який вважає свою дискваліфікацію провокацією. Він нещодавно заявив, що вирішив зайнятися силовим триборством.

ЦІКАВА МОЗАЇКА

Жінкам у Лос-Анджелесі не подобаються носи

Асоціяція пластичних хірургів Лос-Анджелеса оприлюднила список операцій, що користуються найбільшою популярністю. Виявилося, що жінки найчастіше просять зробити їм ніс Ніколь Кідман, очі Вайнони Райдер, губи Кім Бесінджер, підборіддя Сандри Балок. Чоловіки, які тільки на словах нехтують зовнішньою красою, віддають перевагу носу Роба Лоу, губам Бреда Пітта, очам Тома Круза, вилицям Джонні Депа, підборіддю Кіану Рівза і зачісці Річарда Гіра. Лікарі нагадують, що пластична хірургія неспроможна перетворити людину на еталон краси.

Шлюби на острові Капрі

На острові Капрі чужинцям заборонили брати шлюб у місцевих церквах. "Церковний шлюб повинні супроводжувати набожність, тривале духовне підготування і глибоке знання свого партнера. Все це неможливо придбати під час короткотривалого відпочинку", – заявила єпископська курія острова і заборонила одружувати чужинців. Туристичні компанії виступили проти подібних заборон: на Капрі женитися не так вже і багато гостей, але якщо вже і трапляються весілля, то між багатими і відомими особистостями, що сприяє збільшенню престижу і популярності острова.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ (УККА)

сердечно запрошує громаду на зустріч

з членами опозиції

„ЗА ПРАВДУ“

ВЛАДИСЛАВОМ КАСЬКОВИМ

членом Президії та речником Громадського Комітету „За Правду“, координатором Коаліції „Свобода Вибору“

та

ТАРАСОМ КУЗЬМОВИМ

членом Громадського Комітету „За Правду“, медія-координатором

на тему:

„Сучасний політичний стан в Україні“

неділя, 25-го березня 2001 р., о год. 2-ій по пол.

Зустріч проходитиме у Крайовій Канцелярії УККА за адресою:
203 Друга Авеню, 2-ий поверх (між 12-ою та 13-ою вулицями)
Нью-Йорк

УККА – неприбуткова освітня установа, яка організовує зустрічі для всіх, хто бажає звернутися до українсько-американської громади. Погляди виступаючих є їхні власні. УККА не завжди підтримує думку запрошених на зустріч промовців.

Д-р ІГОР ПАСІЧНИК,
ректор

і

НАТАЛІЯ ЛОМІНСЬКА,
заступник ректора

Національного університету „Острозька Академія“ в Україні

у неділю, 1-го квітня 2001 р.
о год. 5-ій по пол.

у залі „Самопомочі“
98 2nd Avenue, New York , NY

Тема:

ЗАВДАННЯ ВИХОВУВАТИ ПАТРІОТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ УКРАЇНІ

10-та РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

КОНКУРС ЕСЕЇВ

1,000 дол. Стипендія – спонзорована Українською Народною Фундацією при УНС. Український Народний Союз започатковує проєкт для вшанування незалежности України. До участи у цьому проєкті запрошуємо студентів вищих шкіл (high school), як також студентів коледжів і університетів. На нашу думку, це дуже важливо – заохотити молоду частину нашої громади до висловлення своїх думок про незалежність України і включитися активно у святкування з нагоди її 10-ої річниці
Батьків і учителів просимо підтримати цей проєкт, заохочуючи студентів до активної участи.

Тема есею: **„ЯКЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МЕНЕ МАЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ“**

Три найкращі есеї будуть відзначені нагородами:

❖ ПЕРША НАГОРОДА: 1,000 дол. – стипендія.
❖ ДРУГА НАГОРОДА: Вікенд на СОЮЗІВЦІ.
❖ ТРЕТЯ НАГОРОДА: 2-томна Енциклопедія України – Володимира Кубійовича.

Правила для учасників:

* 300-500 слів машинопису на аркуші паперу 8.5 x 11інчів.
* Українською або англійською мовами.
* На відворотній стороні статті треба подати:
  • Ім'я і прізвище, адресу, число телефону і електронної пошти.
  • Вік студента і ступінь навчання.
  • Назву школи, в якій навчається.
* Усі есеї мусять бути підтверджені поштовою печаткою не пізніше **п'ятниці, 1-го червня 2001 р.**, та вислані на адресу:

The Ukrainian National Association
Attention: Oksana Trytjak
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

• Три судді виберуть трьох переможців, рішення суддів остаточне.
• Найкращих 10 есеїв друкуватимуться на сторінках „Свободи“ і „The Ukrainian Weekly“
• Усі есеї будуть передані Президентові України.

ПЕРША НАГОРОДА: 1,000 дол. – стипендія, спонзорована Українською Народною Фундацією при УНС

Для дальших інформацій можна звертатися до Оксани Тритяк, Координатора особливих проєктів УНС

Тел.: 973-292-9800 дод. 3071

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода“** ❑ **„The Ukrainian Weekly“**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує Вас на

КОНФЕРЕНЦІЮ

присвячену пам'яті

ВАСИЛЯ ВИТВИЦЬКОГО

музикознавця і композитора

У програмі беруть участь:

ТАМАРА БУЛАТ, БОГДАН ВИТВИЦЬКИЙ, ЛАРИСА ЗАЛЕСЬКА ОНИШКЕВИЧ, ЛЮБОМИР ЛЕХНИК (Коломия), РОМАН САВИЦЬКИЙ, АНДРІЙ ШУЛЬ.

На конференції звучатимуть твори В. Витвицького зі запису.

Конференція відбудеться

31 березня 2001 р., о год. 5-ій по пол.

в будинку НТШ-А: 63 Четверта авеню (між 9 і 10 вул.), Нью-Йорк.

---

64 ВІДДІЛ СУА
і ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ „Лісові Чорти"

запрошують на презентацію книжки-спогадів

ІГОРЯ СТАРОСОЛЬСЬКОГО Л.Ч.

„КРУТИМИ ДОРОГАМИ"

яка відбудеться

1-го квітня 2001 р., о год. 2-ій по пол.

в приміщенні НТШ:
63 Четверта авеню, Нью-Йорк (між 9-ою і 10-ою вул.)

В ПРОГРАМІ:
Слово про книжку: проф. **ВІТАЛІЙ КЕЙС**
Уривки зі спогадів • Музичні інтерлюдії

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road **Kerhonkson, New York 12446**
845 626-5641 www.soyuzivka.com – e-mail sqss@aol.com **FAX 845 626-4638**

Табори і майстерні на Союзівці влітку 2001 р.

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ і ДІВЧАТ

від суботи, 23 червня, до суботи, 7 липня

Відпочинковий табір для хлопців і дівчат віком 7-12 років. Прогулянки, плавання, ігри, українські пісні і фольклор під безперервною опікою.
Харчування і нічліг – оплата за дитину:
для членів УНСоюзу – 330 дол. на тиждень,
для не членів – 380 дол. на тиждень.
Додаткова оплата для опікунів/інструкторів:
– 30 дол. на тиждень від дитини.
Кошти забезпечення 15 дол. від дитини.
Приймаємо не більше, як 45 учасників на тиждень!

ЗАБАВНИЙ ЧАС „ЧЕМНОГО"

від неділі, 8 липня, до суботи, 14 липня

Присвячено для навчання англомовних діточок від 4-6 років і дітей шкільного віку від 7-10 років про українську батьківщину. Реєстрація/оплата для опікунів 90 дол. від дитини, якщо родичі перебувають на Союзівці.
Реєстрація/оплата для опікунів 140 дол. від дитини, якщо родичі не перебувають на Союзівці.
Кошти забезпечення 10 дол. від дитини.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

від неділі, 8 липня, до п'ятниці, 20 липня

Для хлопців і дівчат віком 12-18 років.
Харчування і нічліг, оплата за дитину
для членів УНСоюзу – 485 дол.,
для не членів – 535 дол.
Тенісова оплата для викладачів – 75 дол. від дитини.
Кошти забезпечення 30 дол. від дитини.
Приймаємо не більше, як 45 учасників!

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

Табір 1 – від неділі, 22 липня, до суботи, 4 серпня
Табір 2 – від неділі, 5 серпня до суботи, 18 серпня

Традиційні українські народні танці для початкуючих, середніх та заавансованих танцюристів віком від 8-16 років, харчування і нічліг — оплата за дитину:
для членів УНСоюзу – 580 дол. за повний навчальний час,
для не членів – 630 дол. за повний навчальний час.
Оплата для викладачів – 225 дол. від дитини.
Кошти забезпечення 30 дол. від дитини.
Директор: Рома Прийма-Богачевська.
Приймаємо не більше, як 60 учасників. Нікого не приймаємо без дозволу Р. Прийми-Богачевської і не менше, як на два тижні.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ ДЛЯ ЗААВАНСОВАНИХ ТАНЦЮРИСТІВ

від неділі, 8 липня, до суботи, 21 липня Традиційні Українські Народні Танці для заавансованих танцюристів. Харчування і нічліг за танцюриста:
для членів УНСоюзу – 580 дол. за повний навчальний час,
для не членів – 630 дол. за повний навчальний час.
Оплата за викладача – 140 дол. від танцюриста.
Кошти забезпечення 30 дол. на тиждень від дитини.
Директор: Рома Прийма-Богачевська.
Інструктори та асистенти:
Борис Богачевський, Андрій Цибик, Христя Їжак, Орландо Паган.
Приймаємо не більше як 60 учасників.

СПОРТОВА ШКОЛА ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ

Спортові табори: плавання, гри копаного м'яча, теніс, відбиванка для дітей від 6 до 18 років.

Табір 1 – від неділі, 22 липня, до суботи, 28 липня.
Табір 2 – від неділі, 29 липня, до суботи, 4 серпня.
Табір 3 – від неділі, 5 серпня, до суботи, 11 серпня.
Табір 4 – від неділі, 12 серпня, до суботи, 18 серпня.
*** Табір 4 відбудеться залежно від кількости зголошень:**

харчування і нічліг – оплата за дитину:
для членів УНСоюзу – 265 дол. за повний тиждень,
для не членів – 315 дол. за повний тиждень.
Додаткова оплата для інструкторів – 100 дол.
Кошти забезпечення 30 дол. від дитини.
Приймаємо не більше як 45 учасників.

Зголошення до всіх таборів і майстерень повинні бути зроблені заздалегідь. Місця надаються згідно із зголошеннями та одержанням 75 дол. завдатку від дитини/від табору. Належиться оплата в сумі 75 дол. від дитини/від табору (крім забавний час„Чемного"), які перебувають поза межою Союзівки. Завдаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

За дальшими інформаціями просимо звертатися до управи СОЮЗІВКИ.

Оплату за харчування і нічліг можете подати через банкову кредитну картку, чеком або готівкою. Оплату за викладачів та опікунів треба виписати чеком на Союзівку – „Таборова оплата". Наша оплата підвищена з огляду на вищі забезпеченеві кошти.

Під гігієнічним оглядом, всі необхідні медичні довідки і листи-дозволу мусять бути доставлені не пізніше, як три тижні перед початком табору, інакше дитина стратить місце в таборі. Не дозволяється жодних вийнятків!

XV ВЕЛИКА РАДА УПС

5 і 6 травня 2001 року

в Park Plaza Hotel International
5807 Ferry Street, Niagara Falls, Ontario, Canada L2H 1S5
Toll Free 1-800-215-5691 • Fax 905-358-7131

Програма

СУБОТА, 5 ТРАВНЯ 2001

9:30 Приїзд-реєстрація
11:00 Відкриття – Головна Булавна УПС
Привіт Голови ГПБ – пл. сен. Ярослави Рубель
Вибір Президії і Комісій
12:00 *„70 Років Українського Пластового Сеніорату"* – пл. сен. Ольга Кузьмович
1:00 Обід
2:00 Звіт Верифікаційної Комісії
Прийняття Протоколу 14-ої Ради УПС
Звіт Головної Булави УПС – дискусія над звітами
2:30 Дискусійна Лава *„Візія Сеніорату"* – модератор – пл. сен. Таїса Ружицька
пл. сен. Роман Завадович – „Завдання Сеніорів" (потенціонал – сила)
пл. сен. Володимир Дашко – *„Старші Пластуни – Сеніори – Один Улад?"*
пл. сен. Ксеня Скрипник-Бубель – „Многогранність сеніорів – різні види дії"
4:00 Кава
4:30 Уділення Абсолюторії
Звіт Номінаційної Комісії – вибір Нового Проводу УПС
Схвалення резолюцій
5:00 Крайовий З'їзд УПС Америки
7:00 Святочна Вечеря з програмою
Слово Начального Пластуна пл. сен. Любомира Романкова
Закриття

НЕДІЛЯ, 6 ТРАВНЯ 2001

9:45 Збірка
10:00 Богослуження – спільна знимка
12:00 Оглядини околиці – з родинами і друзями-гостями.

❖ Закликаємо до участи у Великій Раді усіх пластових сеніорів **в пластових одностроях**
❖ Замовлення кімнат в Park Plaza Hotel International – телефонічно 1-800-215-5691
Ukrainian Scouting „PLAST" Group **до 15 квітня 2001 р.**

Дво-особова кімната	$99.00 (K)	(від особи включає continental breakfast and lunch,
Одно-особова кімната	$139.00 (K)	паркування і готелеві податки)
Кошт з нічлігом	$55.00 (K)	$40.00 (US) (включає реєстрацію і бенкет)
Кошт без нічлігу	$85.00 (K)	$60.00 (US) (включає снідання, каву, обід, бенкет, реєстрацію).

❖ Зголошення на Велику Раду УПС: Ulana Babiuk, 737 Ulana La. Webster, NY 14580 USA
❖ Tel/Fax: 1-716-872-4263 E-mail: ulanab@aol.com

БУЛАВА ГОЛОВНОЇ БУЛАВНОЇ УЛАДУ ПЛАСТОВОГО СЕНІОРАТУ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 31-го БЕРЕЗНЯ 2001 р.

Рочестер, Н.Й. Річні загальні збори 367-го Відділу УНС „Запорізька Січ", відбудуться о год. 2-ій по пол. в їдальні школи св. Йосафата. Якщо на означену годину не прибуде приписана кількість членів, збори відбудуться півгодини пізніше. Просимо всіх членів прийти на збори. Після зборів – перекуска. Христина Дзюба – секретар.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
висилає
всім делегатам останньої Конвенції УНС та теперішнім членам Головного уряду УНС
матеріяли для голосування

*Згадані матеріяли включають **пропоновані зміни до Статуту УНС і бальоту** які треба повернути поштою*

Делегатів і членів Головного уряду просимо проголосувати до

1 травня 2001 року

чи погоджуються вони на пропоновані зміни до Статуту УНС текст яких був опублікований у „Свободі" та „Українському тижневику"

У випадку, якщо б хтось з делегатів чи членів Головного уряду УНС не отримав цих матеріялів, просимо негайно **потелефонувати до Головної канцелярії на число**

(973) 292-9800 дод. 3018

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – ПІТТСБУРҐ, ПА.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 7-го квітня 2001 р., о год. 12-ій пол.
в конференційній залі 120-го Відділу
2152 Sheffield Rd., Aliquippa, PA

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних Відділів:

53, 56, 63, 96, 113, 120, 161, 264, 296, 338, 481

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско, Головний Секретар УНСоюзу
Микола Дяківський, радний УНСоюзу

За управу Округи:

Микола Дяківський, голова Округи
Осип Полатайко, заст. голови Округи
Слава Комічак, секретар (україномовний)
Анжела Гончар, секретар (англомовний)

Ілля Матіяш, касир

• РОЗШУКИ •

Розшукую могилу мого тата **БІЛІЧАКА ДМИТРА ВАСИЛЬОВИЧА** нар. в Івано-Франківській обл. в Богородчанах, який проживав: 49 Michigan St. в Дітройті. Помер у 1970-71 рр. Дочка **Антоніна Пташник. с. Підмехайля, р-н Калуш, Івано-Франківська обл., Україна, 77352.**

Пошукуємо дітей або внуків багатодітної родини КРЕТИ ЙОСИФА та АНАСТАСІЇ (дів. Пастирчик Наця), які виїхали до США коло 1910 р. з Польщі. Тепер, можливо проживають в місті Пассейк, або Байон. Просимо відгукнутися їх самих, або хто їх знає.
Тел.: 914-237-8874 Анатолій або залишити інформацію на тел.: **914-423-0236**

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка, 32 р., симпатична, веселої вдачі, з добрим серцем і вмілими руками, освіта вища, пошукує порядного чоловіка для створення сім'ї. Адреса: 03058 Україна, Київ 58, вул. Борщагівська 210, кв. 12.
Тел.: 380-44-484-0285

• ДО ВИНАЙМУ •

Потрібна невелика квартира для бездітної української сім'ї, яка не курить і не має звіряток. Побажано в Middlesex або Somerset County.
Тел.: **(908) 996-5011** або **(908) 797-4267**

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцсіславська 973-292-9800 #3040*

ПРИВІТАЙТЕ

Ваших рідних, друзів та приятелів з Великоднім святом!

Побажання Божого благословення щастя, здоров'я та добробуту

„СВОБОДА" радо принесе на своїх сторінках у всі куточки світу, де живуть українці

СВЯТОЧНІ ВЕЛИКОДНІ ПОБАЖАННЯ 6 КВІТНЯ 2001 р.

Спеціяльні ціни на поздоровлення

1/16	сторінки	30 дол.
1/8	сторінки	50 "-"
1/4	сторінки	100 "-"
1/2	сторінки	200 "-"
ціла	сторінка	400 "-"

Оголошення приймаються

до 19 БЕРЕЗНЯ 2001 р.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ОПЛАТОЮ, надсилати до:
„Svoboda", Відділ оголошень, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

або звертатися

до МАРІЙКИ ОСЦІСЛАВСЬКОЇ, тел. **973 292-9800** дод. **3040**,
чи до ВОЛОДИМИРА ГОНЧАРИКА, тел. **973 292-9800** дод. **3041**

Факс: **973 644-9510**

E-mail: svoboda@worldnet.att.net

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

Your Best Place to Save and Borrow

JOIN US
HIGH INTEREST SAVINGS
LOW INTEREST LOANS/MORTGAGES
SHARE DRAFT/FREE CHECKING
VISA CREDIT CARD
CHECK CARD/ATM CARD
CD's and IRA's

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East Rochester NY 14621
(716) 544-9518 • Fax (716) 338-2980
Toll Free (877) 968-7828 • www.rufcu.org

ADVERTISING RATES FOR THE UKRAINIAN WEEKLY

(Published in English on Sundays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.

All general advertising: 1 inch, single column ____ $12.00
Fraternal and community advertising: 1 inch, single column ____ $ 7.50
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULLOUT ____ $2,900.00

Size	Dimensions	Price
1/4 Pg	7¼" X 2c	$165.00
1/4 Pg	14½" X 1c	$165.00
1/4 Pg	3⅝" X 4c	$165.00
1/8 Pg	7¼" X 1c	$85.00
1/8 Pg	3⅝" X 2c	$85.00
1/8 Pg	1 13/16" X 4c	$85.00
1/2 Pg	7¼" X 4c	$310.00
1/2 Pg	14½" X 2c	$310.00
1 Pg	14½" X 4c	$600.00

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDMESDAY NOON ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M. OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column ____ $12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column ____ $7.50

Size	Dimensions	Price
1/4 Pg	7¼" X 2c	$165.00
1/4 Pg	14½" X 1c	$165.00
1/4 Pg	3⅝" X 4c	$165 00
1/8 Pg	7¼" X 1c	$85.00
1/8 Pg	3⅝" X 2c	$85.00
1/8 Pg	1 13/16" X 4c	$85.00
1/2 Pg	7¼" X 4c	$310.00
1/2 Pg	14½" X 2c	$310.00
1 Pg	14½" X 4c	$600.00

Quantity discounts:

1-9 ads	$12.00 per inch/Sc
10 or more ads	20% discount
24 or more ads	25% discount
52 ads	30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislawski Advertising Manage. Tel.: (973) 292-9800 ext. 3040 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД

студіюючій молоді
тільки членам УНСоюзу

на академічний рік 2001/2002

Програма УНСоюзу братських послуг для студентів, членів УНСоюзу, включатиме два роди грошевих нагород:

НАГОРОДИ УНСоюзу, приділені залежно від року навчання студента.
ОСОБЛИВІ СТИПЕНДІЇ – шість до дев'яти стипендій особливого спеціяльного призначення:

- Стипендії і нагороди надається тільки для „UNDERGRADUATE" студентів, визнаних коледжів та університетів, які студіюють для одержання першого ступеня, бакалявра і для градуантів середніх шкіл, які поступають до коледжів чи університетів.
- Прохання про стипендії чи нагороду приймається від студентів, які з 1-им червня, року в якому складають заяву, є АКТИВНИМИ ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ принаймні ДВА РОКИ.
- Анкету з вимаганими прилогами треба відіслати до Головної Канцелярії УНС в ОДНІЙ ПОСИЛЦІ, конверта якої не може бути датована пізніше, як 1-го червня 2001 р.
- Конверти датовані пізніше, не правильно заповнені анкети, або брак прилогів, автоматично дискваліфікуватимуть студента.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.,
SCHOLARSHIP COMMITTEE
2200 Rt. 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Please send me a scholarship application for the 2001/2002 academic year.

NAME:________________________
Please print or type in English
ПРІЗВИЩЕ: ________________________
(Прошу вписати по-українськи)
ADDRESS:________________________
CITY:______________ STATE: __________ ZIP CODE __________
TEL.: ______________ E-MAIL: ______________
Web: ______________ I am a member of UNA BRANCH # __________

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
з болем повідомляє музик в діяспорі і в Україні що відійшла у вічність

бл. п.

ЛІДІЯ ШАВ'ЯК

піяністка, педагог, керівник Українського Музичного Інституту в Балтиморі від 1952 року – початку заснування УМІ.

В пам'ять Покійної складаємо 100 дол. для музик в Україні.

Дочці Уляні Паславській з родиною складаємо глибокі співчуття.

ПРЕЗИДІЯ УМІ

Ділимося сумною вісткою, що 1 січня 2001 р. в Амстердамі, Н.Й. відійшов у вічність на 76-му році життя

бл. п.

КАСІЯН СЕМЧУК

нар. в Новаках р-н. Володимирець, Україна.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – ОЛЮ
синів – ІВАНА з дружиною КАТЕЮ
– РОМАНА з дружиною МАРУСЕЮ
4 внуків – НАТАЛОЧКУ, НІНУ
– МИХАЙЛА і ТАНЮ
2 правнуків

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними і знайомими, що в п'ятницю, 9 березня 2001 р. в Чикаго, Іл. відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ДЕМ'ЯН СТЕЛЬМАХ

Покійний в листопаді 2000 р. пережив смерть своєї дружини НАДІЇ.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА були відслужені в неділю, 11 березня в похоронному заведенні Музиків, а чин похорону в понеділок, 12 березня 2001 р. в українському католицькому соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго. Тлінні останки похоронені в мавзолею на цвинтарі св. о. Миколая.

Залишені в смутку:
дочка – БОГДАННА з чоловіком ЮРІЄМ ДОМІНО
внуки – ЛАРИСА, БОГДАН, АДРІЯН

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною приятелями і знайомими, що 18 березня 2001 р. відійшла у вічність наша МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЛЮБОВ з ОХРИМОВИЧІВ РАКОВСЬКА

дружина бл. п. інж. Романа Раковського

Залишені в смутку:
сини – ІГОР і ЯРОПОЛК
внуки – ІГОР з дружиною КСЕНЕЮ
– ЮРІЙ з дружиною ОЛЕЮ
– АНДРІЙ з дружиною РОМОЮ
– АЛЕКСАНДЕР з дружиною ЛЕСЕЮ
– АДЕМАР
правнуки – МАТЕЙ, ГАЛЯ, ДІЯНА, ВІКТОРІЯ, ПЕТРУСЬ, МАРКО, ОЛЕСЬ, БОГДАН, СОФІЯ, ЛУКА і ІЛЛЯ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

ПАНАХИДА відбулася 20 березня в похоронному заведенні Jarema Funeral Home, а похорон – 21 березня в церкві св. Юра в Нью Йорку.
Покійна спочиватиме на кладовищі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н, Дж.

Вічна Їй пам'ять!

Родина просить замість квітів складати датки на Український Музей в Нью Йорку.

В глибокому болю і смутку повідомляємо, що 14 березня 2001 р. відійшла від нас наша найдорожча МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

бл. п.

ДАРІЯ ЯРИМОВИЧ

з дому ШУХЕВИЧ

ПАНАХИДИ були відправлені 16 березня в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку та 17 березня о год. 10 ранку в похоронному заведенні Aston Basagic в Гантері, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й.

Горем прибиті:
дочки – ІРИНА МОРСИҐЛІО з доньками АНДЖЕЛОЮ і МІШЕЛ
– МАРУСЯ ВИНДЕЛС з мужем КЕВИНОМ та дітьми КЕВИНОМ, МАТЕЄМ та КАТРУСЕЮ
син – ЮРІЙ з дружиною МАРІЄЮ та дітьми ПАВЛОМ і ХРИСТЕЮ
сестра – ЛІДІЯ ЛЕНЦИК з мужем д-ром ВАСИЛЕМ і родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося болючою вісткою, що у неділю, 11 березня 2001 р., з волі Всевишнього по короткій, але тяжкій недузі відійшов у вічність наш найдорожчий СТРИЙКО і ВУЙКО

бл. п.

о. Митрат д-р

АНДРІЙ МИКИТА

Нар. 9 жовтня 1916 р. в Пикуличах, біля Перемишля.

Закінчив гімназію і студії богословії в Перемишлі. Під час війни був у Дивізії. Після закінчення війни був у полоні в Ріміні. Опісля поїхав в Рим для продовження студій богословії, де здобув докторат на Папському Університеті Propaganda Fide. Святу Тайну Священства прийняв 1 січня 1948 р. в Римі, від Преосвященного Івана Бучка. В 1950 р. приїхав до Америки, де служив на парафіях в Чикаго, Янгставні і при катедрі у Філядельфії. В 1957 р. переїхав до Сан Франціско започаткувати і розбудувати новостворену парафію, де трудився понад 25 років. Також служив при парафіях у Фінікс і Сан Дієго, звідки вийшов на пенсію.

Священичі похоронні відправи в катедрі св. о. Миколая в Чикаго, а опісля Покійний буде перевезений до Філядельфії, де продовжуватимуться похоронні відправи в катедрі Непорочного Зачаття. Тлінні останки будуть поховані на українському католицькому цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, де спочивають його два брати: Василь і Степан.

Братанки – ЗЕНОВІЙ РОМАН МИКИТА з родиною
– ЛЮБОМИР з родиною
братанниця – ГАЛИНА МОРЕНКО з родиною
сестрінок – ЯРОСЛАВ КАЧМАР з родиною
ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

В 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

о. крил. БОГДАНА СКАСКІВ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ і ПАНАХИДИ

в суботу, 31-го березня 2001 р.

в слідуючих місцевостях-церквах:

Вашінґтон, Д.К. – Собор Пресвятої Родини;
Сілвер Спрінґ, Мд. – церква св. Тройці;
Гемтремк, Миш. – церква Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії;
Воррен, Миш. – церква св. Йосафата;
Асторія, Н.Й. – церква Чесного Хреста;
церква в Маямі, Фл.;
Дітройт, Миш. – церква св. Івана Хрестителя;
Ґлен Спей, Н. Й. – церква св. Володимира;
Трой, Н.Й. – церква свв. Петра і Павла;
Чикаго, Іл. – катедра св. Миколая;
Чикаго, Іл. – собор свв. Володимира і Ольги;
Люрд, Франція – церква Пресвятої Богородиці;
м. Львів і села Держів і Добринів, Україна.

Просимо в цей день згадати покійного о. крил. Богдана Скасків у своїх молитвах.

Дружина МИРОСЛАВА з родиною.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. ВОЛОДИМИРА у Лос Анджелесі, Каліф. з сумом повідомляє, що 4 січня 2001 р. відійшов у вічність

бл. п.

ІВАН ПАРКЕР

Покійний нар. 13-го квітня 1916 р. у Бостоні.

Все життя покійний Іван допомагав українській громаді Лос Анджелесу.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – АННУ
доньок – СИНТІЮ, КАССАНДРУ, ЛЮБУ, МАРЛІН
шість внуків і правнуків.

ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ відправили о. декан Алексій Лімонченко і о. митр. протоієрей Юрій Шах. Бл. п. Іван похований на цвинтарі Forest Lawn Memorial Park.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що з волі Божої відійшла у вічність 17 лютого 2001 р. в Дітройті, Миш. наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА й БАБУНЯ

бл. п.

ҐЕНА СТАСІВ

з дому ПІДБІРНА

ПОХОРОН відбувся в четвер, 22 лютого 2001 р., о год. 9:30 ранку в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш. Тіло Покійної спочиває на цвинтарі Божого Гробу у Савтфілд, Миш.

Залишила в глибокому смутку:
мужа – директора ПЕТРА СТАСІВА
доньок – МАРІЙКУ з мужем ТАРАСОМ КУЦИМ
– ЛЯРИСУ з мужем ВОЛОДИМИРОМ ГНАТЮКОМ
– ХРИСТИНУ СТАСІВ
синів – СТЕФАНА з дружиною НАДІЄЮ БЛЮЙ-СТАСІВ
– АНДРІЯ з дружиною РЕБЕКОЮ МАКСИМЮК-СТАСІВ
– ЮРКА СТАСІВ
внуків – АНДРІЯ і МАРТУ ГНАТЮКІВ
– РОМЦЯ і ДАНЯ СТАСІВИХ
брата – БОГДАНА ПІДБІРНОГО з родиною
сестру – СТЕФУ ЗАРІЧНУ з родиною
та ближчу і дальшу родину в Америці та в Україні.

Складаю щиру подяку о. Ігуменові Робертові Лукавому, хорові церкви Непорочного Зачаття та усім, що взяли участь в Богослуженнях, за квіти, вислови співчуття і пожертви для Школи Непорочного Зачаття в пам'ять бл. п. Ґени Стасів.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями в Америці і в Україні, що 20-го лютого 2001 р. у Palm Harbor, FL відійшла у вічність наша дорога МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.

ОКСАНА БУРБЕЛО-СОЛОМОН

нар. в 1913 р. в Сокалі, Галичина.

Оперова співачка, абсольвентка гімназії сестер Василіянок і Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові та Державної Музичної Консерваторії у Варшаві і Музичної Консерваторії у Берліні.

У глибокому смутку:
дочка – ЛІДІЯ БЕЙКЕР
сини – ВІНСТОН СОЛОМОН
– ЕРЛЬ СОЛОМОН
сестра – НАДІЯ ЙОВИК
брати – ЯРОСЛАВ БУРБЕЛО з родиною
– д-р Г. МИРОСЛАВ БУРБЕЛО з родиною

ПОХОРОНИ відбулися 1-го березня 2001 р. на Arlington National Cemetery, VA.

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ відбулися

в церкві св. Юра у Львові;
в церкві свв. Петра і Павла в Сокалі
та в українській католицькій церкві в Colchester, CT.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у п'ятницю, 16 березня 2001р. на 87-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

МИКОЛА ПУКАС

нар. в Західній Україні

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 19 березня 2001 р. у похоронному заведенні Memorial Home в Bayone, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – у вівторок, 20 березня з церкви Пресвятої Діви Марії в Байоні, Н.Дж., а відтак на Holy Cross Cemetery у Norht Arlington, NJ.

Залишив у глибокому смутку:
брата – ЙОСИФА в Україні
кузина – ВАСИЛЯ ВАСІВА з родиною в Америці
та ближчу і дальшу родину в Україні

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з приятелями і українською громадою, що 6 березня 2001 р. на 82-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

д-р ПЕТРО ГЛІБОВИЧ

нар. у Ожанні, на Засянні

Заупокійна Свята Літургія і чин Похорону були відправлені 9 березня 2001 р. в катедрі св. Йосафата в Торонто, звідки тіло Покійного перевезено на цвинтар Парк Лавн.

Залишилися у глибокому смутку:
дружина – ОЛЕНА
донька – МАРІЧКА ДАНКЕН з чоловіком СТЕФАНОМ
внуки – АНДРІЙКО й НАТАЛКА
зять – БОГДАН МЕДВІДСЬКИЙ
та ближча і дальша родина в Україні, ЗСА й Австралії

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів, проситься складати пожертви на
Ukrainian Canadian Care Centre, 60 Richview Road, Toronto, M9A 5E4
або на
Ukrainian Studies – York University, Dr. Hlibowych Memorial Fund,
c/o J. Darewych, Department of Physics, York University, Toronto M3J 1P3